Підтримку надає:

Федеральне міністерство продовольства і сільського господарства

на підставі рішення Німецького Бундестагу

Німецько-український агрополітичний діалог

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України ДОРАДА

Звіт з аграрної політики

APD/APB/09/2021

Аналіз ефективності державних субсидій для розвитку сталого сільського господарства в Україні

Людмила Ставнича

Київ, грудень 2021

Виконавці

IAK AGRAR CONSULTING

AFC AGRICULTURE & FINANCE CONSULTANTS

IAMO Leibniz-Institut für Agrarentwicklung in Transformationsökonomien

GFA CONSULTING GROUP Gereralbeauftragter BMEL Büro Berlin

Контакти:
АПД Україна
вул. Рейтарська, 29-б, 01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

Про проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД)

Проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)» реалізується за підтримки Федеральним Міністерством продовольства та сільського господарства (BMEL) з 2006р. і наразі до 2021р. та за його замовленням через виконавця ТОВ ГФА Консалтинг Груп, а також робоче співтовариство, яке складається з ТОВ ІАК Аграр консалтинг (ІАК), Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (IAMO) та ТОВ АФЦ Консультантс Інтернешнл. Реципієнтом проекту виступає Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України «Дорада». При реалізації важливих заходів для розвитку ринку землі, використання державних земельних площ та приватизації АПД працює у кооперації з ТОВ з управління та реалізації земель (BVVG). Бенефіціаром проекту виступає Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Проєкт має підтримувати Україну в питаннях розвитку сталого сільського господарства, ефективної переробної промисловості та підвищення міжнародної конкурентоспроможності відповідно до принципів ринкової та регуляторної політик та з урахуванням потенціалу розвитку, який виникає в рамках Угоди про Асоціацією між ЄС та Україною. З цією метою Проєкт має надавати інформацію про німецький, зокрема, східнонімецький, а також міжнародний, європейський досвід з розробки рамкових аграрно-політичних умов, а також з організації відповідних аграрно-політичних установ.

Deutsch-Ukrainischer Agrarpolitischer Dialog

www.apd-ukraine.de

Автор
Людмила Ставнича

Дисклеймер

Це дослідження публікується за відповідальності Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД). Будь-які точки зору та результати, висновки, пропозиції чи рекомендації в дослідженні належать авторам і не обов'язково збігаються з думкою АПД.

© 2021 Німецько-український агрополітичний діалог.
Всі права захищено

ЗМІСТ

1. МІЖНАРОДНИЙ РЕЙТИНГ УКРАЇНИ ЩОДО СУБСИДІЙ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ (PSE ОЕСР), ЧАСТКИ СУБСИДІЙ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ ПОРІВНЯНО ІЗ ЗАГАЛЬНОЮ ДЕРЖАВНОЮ ПІДТРИМКОЮ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ПОРІВНЯНО ІЗ ЗАГАЛЬНИМ ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ..... 5

2. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ФОРМУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПОТРЕБ ДЕРЖАВНИХ СУБСИДІЙ, ВИСЛОВЛЕНИХ ФЕРМЕРАМИ..... 8

2.1. Хто підвищує голос?..... 9

2.2. Які аргументи?..... 9

2.3. Приклади документів/процесів..... 9

3. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ЗАДОВОЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПОТРЕБ ДЕРЖАВНИХ СУБСИДІЙ (ВИРАЖЕНИХ ФЕРМЕРАМИ) УРЯДОМ УКРАЇНИ 10

3.1. Посилання на загальну стратегію державного фінансування економічного розвитку? 10

3.2. Які аргументи? Результати аналізу ринкового дефіциту? 12

3.3. Підходи, що базуються на доказах, та відповідне законодавство? 13

3.4. Приклади документів/процесів..... 14

3.5. Методологія процесу фінансування (дорожня карта) - від оголошення до отримання грошей на фермі (*покрокова інструкція отримання коштів*) 14

4. РОЗВИТОК ФІНАНСУВАННЯ ТА ФАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ (ВІДПОВІДНО ДО ОСТАННІХ 10 РОКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ), СТРУКТУРОВАНИЙ ЗА ПІДГАЛУЗЯМИ (НАСКІЛЬКИ ЦЕ МОЖЛИВО)..... 24

4.1. Виділені та сплачені суми..... 26

4.2. Причини зміни сум 27

4.3. Оцінка державних субсидій для сільського господарства на основі критеріїв СОТ («зелений», «жовтий», «червоний») 27

5. ОПИС ПРОЦЕСУ МОНІТОРИНГУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ..... 30

5.1. Наскільки вдало подолано вивчений дефіцит у сільському господарстві? 31

5.2. Результати моніторингу..... 32

5.3. Наслідки програми субсидій на сільське господарство?..... 32

6. ВАРІАНТИ ПОДАЛЬШОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ДОТАЦІЇ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ..... 33

Додаток 1..... 35

Додаток 2..... 36

Додаток 3..... 41

Додаток 4 ..... ***54***

Додаток 5 ..... ***58***

Додаток 6 ..... ***71***

1. МІЖНАРОДНИЙ РЕЙТИНГ УКРАЇНИ ЩОДО СУБСИДІЙ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ (PSE ОЕСР), ЧАСТКИ СУБСИДІЙ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ ПОРІВНЯНО ІЗ ЗАГАЛЬНОЮ ДЕРЖАВНОЮ ПІДТРИМКОЮ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ПОРІВНЯНО ІЗ ЗАГАЛЬНИМ ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ

Приєднання України до СОТ обумовлює необхідність розроблення нових вимог та обмежень щодо загального рівня, видів та форм державної підтримки галузей і підприємств сільського господарства. Україні необхідно виробити чітку систему критеріїв ефективності державної підтримки суб'єктів господарювання, яка б відповідала вимогам СОТ та країнам Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). За даними вчених Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»[1], в країнах ОЕСР для оцінки обсягів державної підтримки застосовують показник оцінки підтримки виробника (Producer Support Estimate - PSE). Економічна суть показника PSE полягає у визначенні річної грошової вартості перерозподілу ресурсів від споживачів та платників податків на підтримку сільськогосподарських товаровиробників у результаті здійснення державної політики підтримки, незалежно від її сутності, цілей та впливу на обсяги виробництва чи прибутки сільськогосподарських підприємств. Цей показник визначають шляхом відношення PSE в грошовому виразі до суми валової виручки сільськогосподарських товаровиробників у внутрішніх цінах і бюджетних трансфертів виробників

Порівняно високу державну фінансову підтримку аграрному сектору економіки надають: Японія (47-55 %); Канада (21-15 %); країни ЄС (25-35 %). Україна належить до групи країн з відносним показником PSE менше 5 відсотків, що свідчить про досить низький рівень підтримки сільськогосподарських товаровиробників.

Галузі сільського господарства є основою для створення продовольчої безпеки держави і стабільної роботи харчової промисловості, а також забезпечення добробуту селян та всього населення, а тому в усіх країнах світу здійснюють їх підтримку. Для оцінки рівня державної підтримки сільського господарства використовують багато різних методичних підходів. Світова практика перевагу надає аналізу і зіставленню обсягів і форм підтримки за показником рівня сукупної підтримки сільського господарства (у англомовній інтерпретації Total support estimate - TSE) за методологією Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Цей показник (TSE) містить підтримку виробників (PSE), споживачів (CSE) та загальних послуг (GSSE), тобто вимірює загальні витрати сільського господарства (за показниками PSE, GSSE і трансфертів від платників податків споживачам у CSE).

[1] file:///C:/Users/liudm/Downloads/1685-6565657270-1-PB%20(5).pdf

Динаміка рівня державної підтримки сільського господарства в країнах світу за методикою ОЕСР, млн дол. США

Таблиця 1. Динаміка рівня державної підтримки сільського господарства в країнах світу за методикою ОЕСР, млн дол. США

Країни і показники	У середньому за роки:		
	2009-2011	2012-2014	2015-2017
Австралія			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	2025,2	2259,0	1721,6
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	1249,1	1070,7	790,5
Канада			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	9314,2	7953,4	6088,0
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	7063,5	5729,1	4369,4
США			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	80461,9	90565,6	94082,6
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	31664,3	35204,4	38105,2
Країни ЄС - 28			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	130329,9	130500,4	108302,3
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	112981,5	113846,2	96095,9
Китай			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	121544,6	233323,3	263479,1
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	99588,6	201874,0	224112,1
Казахстан			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	1910,6	1760,1	1516,5
у т. ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	1544,6	2067,7	743,4
Росія			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	19319,1	16892,8	11614,4
у т. ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	15369,1	13538,6	9987,1
Україна			
Загальна оцінка підтримки (TSE)	1582,0	-1041,8	-1991,1
у т.ч. оцінка підтримки виробників (PSE)	990,6	-1586,9	-2112,1

Як видно з таблиці, порівняно найвищий рівень державної підтримки отримало сільське господарство (TSE) та безпосередньо виробники (PSE) у країнах ЄС, США та Китаю. При цьому за весь аналізований період у країнах ЄС та США абсолютний обсяг підтримки за показниками (TSE) і (PSE) був стабільний і на високому рівні з поступовим збільшенням.

Так у ЄС і США сукупна державна підтримка сільського господарства (TSE) в середньому за 2015 – 2017 рр. становила відповідно 108,3 та 94,1 млрд дол. США.

У Китаї державну підтримку сільського господарства і виробників агропродукції суттєво збільшили у 2009 – 2011 рр. відповідно до 121,5 млрд і 99,6 млрд доларів США із поступовим зростанням відповідно до 263,5 млрд і 224,1 млрд доларів США в середньому за 2015 – 2017 рр., що у 2,2 рази більше. Отже, Китай є лідером у світі щодо державної підтримки розвитку сільського господарства. Порівняно найменшу державну підтримку мають сільське господарство та сільгоспвиробники України. Вітчизняний аграрний сектор, за оцінками фахівців OECD, в окремі роки мав від'ємне значення показника сукупної

підтримки сільського господарства, що зумовлено її значним скороченням впродовж останніх років внаслідок погіршення фінансово-економічної ситуації у країні, девальвації національної грошової одиниці та обмежених можливостей державного бюджету.

У цілому загальними тенденціями останніх років є скорочення обсягів прямої підтримки сільськогосподарських виробників у багатьох країнах світу. Однак навіть за умов її зменшення вказаний рівень підтримки досить суттєво перевищує аналогічний у вітчизняних аграріїв. Тому держава має зважати на ці обставини та розробити ефективний механізм вирівнювання обсягів підтримки вітчизняних агровиробників з метою забезпечення їм конкурентних переваг із закордонними фермерами, що мають набагато вищий його рівень.

Також можна співставити розмір державної підтримки сільського господарства окремих країн світу із розрахунку на 1 га ріллі.

Рис. 1. Державна підтримка сільського господарства у світі та Україні

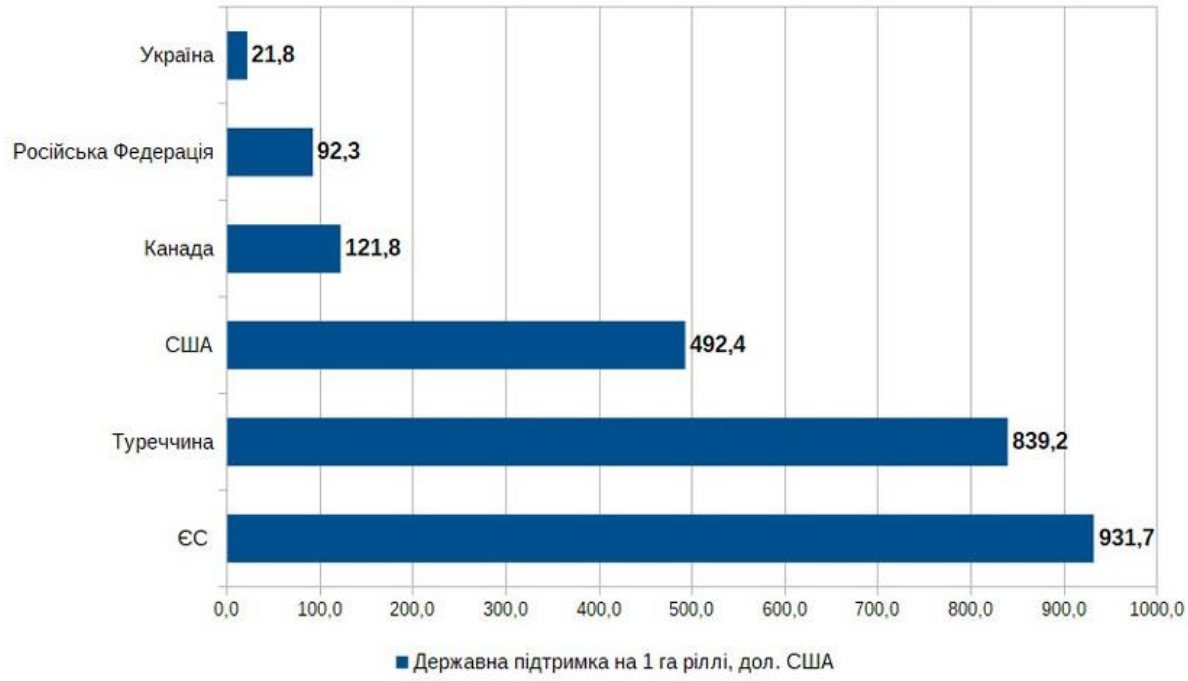

Джерело: складено за даними аналізу інформації OECD і Державного бюджету України

Як видно з аналізу, найвищий рівень державної фінансової підтримки із розрахунку на 1 га ріллі в країнах ЄС та Туреччині, що становить, відповідно, 931,7 і 839,2 дол. У США цей показник сягає близько 492,4 дол., а у Канаді - 121,8 дол. США.

Мета нинішньої аграрної політики України полягає у гарантуванні продовольчої безпеки країни, створенні сучасного конкурентоспроможного агропромислового виробництва, виході на агропромисловий ринок світу. Безумовно, жоден із цих напрямів неможливо втілити в життя без державної фінансової підтримки розвитку аграрного сектору економіки. Згідно з українським законодавством питома вага видатків на фінансування сільського господарства має становити не менше 5 відсотків видаткової частини Державного

бюджету. Як видно з додатку 1, реальні обсяги фінансування не досягають задекларованих показників.

2. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ФОРМУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПОТРЕБ ДЕРЖАВНИХ СУБСИДІЙ, ВИСЛОВЛЕНИХ ФЕРМЕРАМИ

Відповідно до Статті 33 Бюджетного кодексу України[2] Міністерство фінансів України щороку спільно з іншими головними розпорядниками коштів державного бюджету відповідно до цілей та пріоритетів, визначених у щорічному посланні Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, прогнозних та програмних документах економічного і соціального розвитку, складає Бюджетну декларацію - документ середньострокового бюджетного планування, що визначає засади бюджетної політики і показники державного бюджету на середньостроковий період та є основою для складання проекту Державного бюджету України та прогнозів місцевих бюджетів.

Відповідно до Бюджетної декларації та вимог інструкції з підготовки бюджетних запитів (стаття 35 Бюджетного кодексу України**)** з урахуванням планів діяльності на середньостроковий період, звітів про виконання паспортів бюджетних програм, результатів оцінки ефективності бюджетних програм, висновків про результати контрольних заходів, проведених органами, уповноваженими на здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, рішень Кабінету Міністрів України за результатами огляду витрат державного бюджету у терміни та порядку, встановлені Міністерством фінансів України, головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують складання бюджетних запитів та подають Міністерству фінансів України.

Головні розпорядники бюджетних коштів включають до бюджетних запитів обсяги довгострокових зобов'язань за енергосервісом на відповідні бюджетні періоди, показники за бюджетними програмами, які забезпечують протягом декількох років виконання інвестиційних проектів, у разі їх схвалення або відбору у встановленому законодавством порядку та на підставі розрахунків обсягу витрат і вигод щодо реалізації таких інвестиційних проектів, та/або підписаного договору з іноземними державами, іноземними фінансовими установами, міжнародними фінансовими організаціями.

Відповідно Міністерство фінансів України на будь-якому етапі складання і розгляду проекту Державного бюджету України проводить аналіз бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, на предмет його відповідності Бюджетній декларації, а також ефективності використання бюджетних коштів, у тому числі на підставі звітів про виконання паспортів бюджетних програм, результатів оцінки ефективності бюджетних програм, висновків про результати контрольних заходів, проведених органами, уповноваженими на здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, рішень Кабінету Міністрів України за результатами огляду витрат державного бюджету.

[2] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#n718

На основі результатів аналізу Міністр фінансів України приймає рішення про включення бюджетного запиту до проекта Державного бюджету України перед поданням його на розгляд Кабінету Міністрів України.

Розгляд та затвердження Державного бюджету України відбувається у Верховній Раді України після чого передається на підпис Президенту.

2.1. Хто підвищує голос?

Визначення напрямів та механізмів надання державної підтримки, останні 2-3 роки, здійснюється із залученням галузевих асоціацій та громадських об'єднань.

Після остаточно узгодження з Асоціаціями напрямів державної підтримки міністерство виносить дані пропозиції на парламентські слухання аграрного комітету.

Разом з тим, відсутність узгодженості інтересів усіх суб'єктів державного управління та детальних обрахунків ефективності того чи іншого напрямку державної підтримки досить часто ускладнює їх погодження на всіх рівнях від Міністерства фінансів до Верховної ради.

Також обсяг державної підтримки безпосередньо залежить і від рівня доходів країни.

2.2. Які аргументи?

Державна підтримка формується відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 № 1877-IV, яким визначено основи державної політики у бюджетній, кредитній, ціновій, регуляторній та інших сферах державного управління щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку, а також забезпечення продовольчої безпеки населення, та інших галузевих законів.

Разом з тим, розглядаються, але не завжди враховуються, пропозиції від профільних галузевих асоціацій, громадських організацій та підприємств щодо напрямів та механізмів надання державної підтримки. Переважно асоціаціями акцентується увага на першочергових потребах виробників, наприклад: скорочення поголів'я корів, зменшення виробництва молока, скорочення обсягів виробництва плодово-ягідної продукції, зростанні імпорту молочної продукції та імпорту плодово-овочевої продукції, відновлення внутрішньогосподарських зрошувальних мереж, меліорація, спрощення механізмів державної підтримки, охоплення державною підтримкою особистих селянських господарств, зниження відсоткової ставки за залученими кредитами тощо.

2.3. Приклади документів/процесів

Бюджетний запит на 2018 – 2020 роки *(додаток 2).*

3. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ЗАДОВОЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПОТРЕБ ДЕРЖАВНИХ СУБСИДІЙ (ВИРАЖЕНИХ ФЕРМЕРАМИ) УРЯДОМ УКРАЇНИ

3.1. Посилання на загальну стратегію державного фінансування економічного розвитку?

На сьогодні в Україні не існує офіційно затвердженого стратегічного чи програмного документу, який би регламентував розвиток сільського господарства та сільських територій, що передбачає відсутність офіційно задекларованого довгострокового бачення та вимірюваних цілей, з якими могли б узгоджуватись ключові показники ефективності державної підтримки чи бюджетних програм. Як наслідок, програми підтримки сільськогосподарських товаровиробників розробляються хаотично, без належного публічного обговорення та відповідного обґрунтування, тому можемо спостерігати, як щороку змінюються напрямки підтримки.

Наразі Мінагрополітики при розробці бюджетних програм підтримки сільгосптоваровиробників керується відповідною законодавчою базою (наведено нижче) та Концепцією Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року[3], яку схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України 30 грудня 2015 року за № 1437-р.

Метою концепції є створення організаційно-економічних умов для ефективного соціально спрямованого розвитку аграрного сектора економіки України та підвищення його конкурентоспроможності шляхом ефективного використання природних та людських ресурсів, стимулювання розвитку малих і середніх виробників, а також сільських родин до товарного сільськогосподарського виробництва, просвітництва виробників, забезпечення рівності всіх товаровиробників у доступі до фінансових ресурсів, удосконалення форм і методів державної підтримки, її прозорості, прогнозованості та системності.

Пропонованими шляхами розвязання проблем розвитку аграрного сектору, серед іншого, є: розроблення заходів з удосконалення системи оподаткування, запровадження нових інструментів державної підтримки, що базуватимуться на принципах публічності і прозорості використання державних фінансів, підвищення ефективності інтервенційної діяльності державних агентів на ринку аграрної продукції;

запобігання застосуванню стимулів, включаючи субсидії, що завдають шкоди біорізноманіттю, та впровадження позитивних стимулів для збереження і сталого використання біорізноманіття;

удосконалення системи кредитного забезпечення, а також розвитку державної підтримки страхування аграрних ризиків;

забезпечення підтримки фермерських господарств, малих і середніх виробників сільськогосподарської продукції та створених ними сільськогосподарських кооперативів;

[3] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80#Text

сприяння створенню нових потужностей з виробництва та глибокої переробки сільськогосподарської продукції та модернізації існуючих, зокрема у сфері виробництва органічної продукції, садівництва, тваринництва, виноградарства, продукції дитячого харчування тощо;

здійснення контролю за використанням та охороною земель сільськогосподарського призначення, запровадження економічного стимулювання користувача (власника) землі щодо раціонального використання і охорони земель сільськогосподарського призначення;

здійснення заходів боротьби з деградацією сільськогосподарських земель та опустелюванням, включаючи проведення моніторингу та агрохімічної паспортизації, консервації малопродуктивних і техногенно забруднених земель, запровадження енергозберігаючих та енергоощадних технологій, а також сучасних систем живлення, відновлення та розвиток систем меліорації;

забезпечення вітчизняних сільськогосподарських виробників сучасними селекційними, племінними (генетичними) ресурсами та зростання потенціалу їх експорту, удосконалення та забезпечення ефективного ведення державного реєстру сільськогосподарських тварин, запровадження системи оцінки та визначення племінної цінності тварин, ведення племінного обліку через створення інформаційних автоматизованих баз даних про племінні (генетичні) ресурси;

забезпечення збереження генетичного різноманіття культурних сортів рослин, сільськогосподарських та одомашнених тварин і їх диких родичів з метою мінімізації генетичної ерозії та збереження агробіорізноманіття;

стимулювання диверсифікації аграрного сектору економіки, що сприятиме комплексному розвитку сільських територій;

стимулювання створення та функціонування об’єднань виробників сільськогосподарської продукції, зокрема через делегування повноважень саморегулівним організаціям в агропромисловому комплексі;

розширення діяльності сільськогосподарських дорадчих служб, орієнтованих на безпосередню роботу з сільським населенням, що сприятиме адаптації дрібних та середніх сільськогосподарських виробників до конкурентних умов господарювання;

здійснення прикладних наукових та науково-технічних розробок;

запровадження системи консультацій бізнесу в режимі реального часу щодо вирішення питань торгівлі на ринку ЄС.

Разом з тим, прийнята Концепція є скоріше декларативною, оскільки не пропонує механізмів реалізації державної аграрної політики, не передбачає фінансового забезпечення, а Державна цільова програма розвитку аграрного сектору економіки так і не розроблена. Відтак і відсутні пріоритети державної підтримки на середньо- та довгострокові періоди, що, в свою чергу, не дозволяє здійснювати перспективне бюджетне планування державної підтримки агропромислового комплексу та не забезпечує повноцінний розвиток галузі на базі сучасних інноваційних технологій. Заходи, які на цей

час реалізуються Мінагрополітики, свідчать про короткострокову спрямованість державної підтримки аграрної галузі.

3.2. Які аргументи? Результати аналізу ринкового дефіциту?

Сучасна ринкова економіка вимагає оптимального поєднання державного регулювання і ринкових важелів; відповідно, це викликає необхідність розробки теорії і вдосконалення практики державного впливу на мікро- і макроекономічні процеси в аграрному секторі та пов'язаних з ним галузей. Вкрай важливо, щоб зазначена державна підтримка була адресною, довгостроковою, ефективною та враховувала позитивний досвід, як національний, так і закордонний. Наприкінці 2020 року на державному рівні було презентовано концептуальні підходи підтримки аграріїв на середньостроковий (трирічний) період[4]. Так, для підтримки аграрного сектору на період 2021- 2023 рр. планується продовжити, як основні пріоритетні напрями, що вже довели свою економічну ефективність в минулі роки: тваринництво, садівництво, фермерство, здешевлення техніки та кредитів, адаптовано програми до нових умов та потреб виробників, так і додалися такі напрями, як страхування врожаю, підтримка нішевого й органічного виробництва, бджільництво. Окрім того, програма з підтримки тваринництва на 2021-2023 рр. передбачає надання спеціальних бюджетних дотацій з метою реконструкції ферм та комплексів, зміни структури виробництва, покращення якісного складу поголів'я, підтримки біорізноманіття та біологічної безпеки.

Передбачається підтримка розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства шляхом часткового відшкодування вартості придбання садивного матеріалу плодово-ягідних культур, винограду та хмелю, проведення робіт із спорудження шпалери і встановлення систем краплинного зрошення та придбання матеріалів, необхідних для проведення таких робіт. Також передбачаються дотації на нове будівництво та реконструкцію холодильників, цехів первинної переробки, об'єктів із заморожування плодів та ягід, придбання ліній товарної обробки, автоматизованих ліній з їх висушування та переробки. У програмі підтримки фермерства в Україні залишаються такі напрями, як: компенсація вартості за купівлю сільгосптехніки, компенсація витрат за дорадчі послуги, надання бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь новоствореним фермерським господарствам, дотація на утримання корів молочного напряму, доплата ЄСВ на користь застрахованих осіб членів/голів сімейних фермерських господарств, надання безвідсоткових кредитів. А також додається новий напрям – підтримка розвитку органічного виробництва. Продовжить діяти фінансова підтримка аграрних виробників шляхом часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, придбаних за власні або за кредитні кошти. Також продовжиться фінансова підтримка аграріїв шляхом здешевлення кредитів. Крім того, запропоновано два нових напрями такої підтримки: здешевлення кредитів на закупівлю земель сільгосппризначення та здешевлення страхових платежів (премій) за договорами страхування сільгоспкультур від ризиків загибелі тощо.

[4] https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=7c884469-6b68-4ec0-9c47-05d2c4308e4c&title=UMinekonomikiPrezentuvaliKontseptsiiuDerzhpidtrimkiApkNa2021-2023-Roki

3.3. Підходи, що базуються на доказах, та відповідне законодавство?

При обгрунтуванні напрямів підтримки бюджетних програм міністерство користується статистичними матеріалами Державної служби статистики[5], аналітичними матеріалами Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового розвитку[6], розробками Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»[7].

Механізми державної підтримки аграрного сектору регулюються наступними законодавчими актами та програмними документами:

Бюджетний кодекс України[8] від 08.07.2010 № 2456-VI;

Господарський кодекс України[9] від 16.01.2003 № 436-IV;

Закон України «Про банки і банківську діяльність»[10] від 07.12.2000 № 2121-III;

Закон України «Про Національний банк»[11] від 20.05.1999 № 679-XIV;

Закон України «Про державний бюджет України»[12] на відповідний рік;

Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV «Про державну підтримку сільського господарства України»[13] (зі змінами);

Закон України від 07.02.2002 № 3023-III «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»[14]

Закон України від 19.06.2003 № 973 «Про фермерське господарство»[15];

Закон України від 17.07.1997 № 469 «Про сільськогосподарську кооперацію»[16];

Закон України від 17.06.2004 № 1807 «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»[17];

Закон України від 26.02.2002 № 411 «Про насіння і садивний матеріал»[18];

Закон України 18.10.2005 № 2982-IV «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року»[19];

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 № 1158 «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року»[20];

---

[5] http://www.ukrstat.gov.ua/
[6] https://uapp.kiev.ua/institute/pro-institut/polozhennja/
[7] http://www.iae.org.ua/institute/history.html
[8] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text
[9] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text
[10] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text
[11] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text
[12] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text
[13] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text
[14] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3023-14#Text
[15] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text
[16] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-%D0%B2%D1%80#Text
[17] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15#Text
[18] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15#Text
[19] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2982-15#Text
[20] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1437 «Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року»[21];

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 664-р «Про схвалення Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки»[22];

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 995-р «Про схвалення Концепції розвитку сільських територій»[23];

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 № 489-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку сільських територій»[24];

План пріоритетних дій Уряду на відповідний рік[25].

Також щорічно, окремими постановами Кабінету Міністрів України, визначається порядок використання бюджетних коштів.

Підтримка держави здійснюється за різними напрямами, але завжди має загальнонаціональний характер.

Основним законом відповідно до якого відбувається формування державної підтримки є закон «Про державну підтримку сільського господарства України», разом з тим маємо ще цілий ряд законів, які регулюють діяльність в аграрному секторі мають дублюючі функції, тому на нашу думку, необхідно провести інвентаризацію чинного законодавства та розробити єдиний закон, який би регулював розвиток сільського господарства та сільської місцевості та визначав напрями механізми, моніторинг державної підтримки тощо.

3.4. Приклади документів/процесів

Дивіться додаток 3.

3.5. Методологія процесу фінансування (дорожня карта) - від оголошення до отримання грошей на фермі (*покрокова інструкція отримання коштів*)

В Державному бюджеті відповідно до бюджетної декларації та бюджетного запиту, на відповідний рік, передбачаються кошти на підтримку сільгосптоваровиробників.

Відповідно Міністерство аграної політики та продовольства формує порядки використання коштів, затверджує паспорт бюджетної програми та здійснює розподіл за напрямами.

Головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми є міністерство.

[21] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80#Text
[22] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/664-2017-%D1%80#Text
[23] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80#Text
[24] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/489-2017-%D1%80#Text
[25] https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-prioritetni-a1133r

В разі, якщо порядками використання коштів передбачено подачу документів до структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, і є розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, то міністерство робить розподіл боджетних коштів за напрямами в розрізі регіонів.

Терміни подачі документів визначаються порядком використання коштів.

Розглянемо процес фінансування субєктів господарювання на прикладі державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції[26]

Державна підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції передбачає наступні напрями:

1) спеціальна бюджетна дотація за наявні бджолосім'ї (далі - дотація за бджолосім'ї);

2) часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення племінних тварин, а саме телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності, свинок та кнурців, вівцематок, баранів, ярок, козематок, цапів, кізочок, цапків, бджолиних пакетів, бджолиних маток, сперми бугаїв і кнурів та ембріонів великої рогатої худоби, які мають племінну (генетичну) цінність (далі - часткове відшкодування вартості племінних тварин, бджіл, сперми та ембріонів);

3) часткове відшкодування вартості будівництва та/або реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, рибницьких господарств, доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції (далі - часткове відшкодування вартості об'єктів);

4) часткова компенсація вартості будівництва та/або реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції в частині витрат, профінансованих без урахування податку на додану вартість за рахунок банківських кредитів (далі - компенсація вартості об'єктів, профінансованих за рахунок банківських кредитів);

5) часткове відшкодування вартості будівництва та/або реконструкції підприємств із зберігання та переробки зерна (далі - часткове відшкодування вартості об'єктів із зберігання та переробки зерна);

6) спеціальна бюджетна дотація за утримання кізочок, козематок, ярок, вівцематок (далі - дотація за утримання кіз та овець);

7) спеціальна бюджетна дотація за приріст поголів'я корів власного відтворення (далі - дотація за приріст корів);

<u>Алгоритми надання підтримки:</u>

1) Дотація за наявні бджолосім'ї - надається на безповоротній основі юридичним особам, фізичним особам-підприємцям та фізичним особам, які є власниками бджолосімей, за наявні в поточному році від 10 до 300 бджолосімей, у розмірі 200 гривень за бджолосім'ю. Максимальний розмір дотації становить 60 000 гривень одному отримувачу.

[26] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/107-2018-%D0%BF#Text

Крок 1. Підготувати для отримання дотації за бджолосім'ю документи:

- копію ветеринарно-санітарного паспорта пасіки;
- копію рішення про державну реєстрацію потужності;
- копію довідки про відкриття поточного рахунка, видану банком (суб'єкти господарювання);
- копію довідки або договору про відкриття рахунка в банку (фізичні особи);
- копію паспорта громадянина України (фізичні особи);
- копію документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) (фізичні особи);
- копію звіту про виробництво продукції тваринництва та кількість сільськогосподарських тварин (форма 24-сг) на останню звітну дату на момент подання документів (суб'єкти господарювання, які є юридичними особами);
- довідка, видана органом місцевого самоврядування, про реєстрацію пасіки із зазначенням кількості наявних бджолосімей на останню звітну дату на момент подання документів (фізичні особи та фізичні особи – підприємці, зокрема сімейні фермерські господарства).

Крок 2. Подати документи до 01 жовтня поточного року за місцезнаходженням пасіки до виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради.

Крок 3. Отримати бюджетні кошти на рахунки відкриті у банку.

<u>Звертаємо увагу</u>*: Підставою для внесення органами місцевого самоврядування до відомості на отримання дотації за бджолосім'ї є реєстрація потужності фізичної особи або суб'єкта господарювання, які є власниками бджолосімей, у Державному реєстрі потужностей операторів ринку.*

Для отримання державної реєстрації потужності операторів ринку подається заява до територіальному органу компетентного органу за адресою потужності (наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10.02.2016 № 39).

Ветеринарно-санітарний паспорт пасіки видається територіальним органом компетентного органу за місцем проживання власника пасіки або місцезнаходженням пасіки в письмовій або електронній формі (з накладенням кваліфікованого електронного підпису) і є документом, який ідентифікує пасіку та встановлює ветеринарно-санітарний стан бджолиних сімей (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 19.02.2021 № 338, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 04 березня 2021 р. за № 280/35902).

Дотація за бджолосім'ї суб'єктам господарювання, які є юридичними особами, нараховується на ту кількість бджолосімей, що зазначена у формі № 24 (річна) та підтверджена ветеринарно-санітарним паспортом пасіки.

Дотації за бджолосім'ї фізичним особам та фізичним особам — підприємцям, зокрема сімейним фермерським господарствам, нараховується на ту кількість бджолосімей, що зазначена у ветеринарно-санітарному паспорті пасіки, обстеження якої було проведено Держпродспоживслужбою у поточному році.

2) Відшкодування вартості закуплених племінних тварин, бджіл, сперми та ембріонів - надається юридичним особам та фізичним особам-підприємцям незалежно від організаційно-правової форми та форми власності за закуплені ними вітчизняні або імпортовані племінні тварини, бджоли, сперму та ембріони у розмірі – до 80 % вартості (без податку на додану вартість), але не більше ніж:

- за племінні телиці, нетелі, корови – 50 400 грн за голову;
- за племінні свинки та кнурці– 16 000 грн за голову;
- за племінні вівцематки, барани, ярки – 17 600 грн за голову;
- за племінні козематки, цапи, кізочки, цапки – 17 600 грн за голову;
- за сперму бугаїв/кнурів – 160 грн за дозу (не більше 3-х доз на голову ВРХ та 5 доз на голову свиней), сексована – 480 грн за дозу не більше 1-ї дози на голову;
- бджоли – бджолопакети – 800 грн, бджоломатки – 160 грн;
- за ембріони ВРХ – 800 грн за одну штуку.

Крок 1. Закупити для подальшого відтворення племінних тварин, бджіл, сперму та ембріони у період з 1 жовтня попереднього року до 30 вересня поточного року.

Крок 2. Підготувати для отримання часткового відшкодування вартості племінних тварин, бджіл, сперми та ембріонів документи:

- заявку;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- засвідчені підписом керівника суб'єкта господарювання копії відповідних платіжних документів, а також видаткових накладних, рахунків на оплату, ордерів на відправлення сперми, договорів купівлі-продажу худоби;
- копію акта про передачу (продаж) і закупівлю худоби за договором (крім тварин, бджолопакетів та бджоломаток, що були ввезені в режимі імпорту), засвідчену підписом керівника суб'єкта господарювання;
- копію звіту про виробництво продукції тваринництва та кількість сільськогосподарських тварин (форма 24-сг) на останню звітну дату на момент подання документів (суб'єкти господарювання, які є юридичними особами);

- копії племінних свідоцтв (сертифікатів) або сертифікатів племінних (генетичних) ресурсів, засвідчені підписом керівника суб'єкта господарювання;
- копії карток племінних кнурів (форма № 1-св), засвідчені підписом керівника суб'єкта господарювання, – для часткового відшкодування вартості сперми кнурів;
- довідку про плідну пересадку ембріонів, видану підприємством (лабораторією) із трансплантації ембріонів, - для часткового відшкодування вартості ембріонів великої рогатої худоби;
- відомість проведення штучного осіменіння маточного поголів'я, яка складається на підставі даних журналів штучного осіменіння (форми № 3-врх, № 4-св визначені відповідними інструкціями з ведення племінного обліку), засвідчену підписом керівника суб'єкта господарювання, – для часткового відшкодування вартості сперми бугаїв, кнурів;
- письмове зобов'язання повернути до державного бюджету в місячний строк бюджетні кошти у разі зменшення поголів'я станом на 1 січня двох наступних років – для отримання часткового відшкодування вартості племінних тварин.

Додатково для тих, що були ввезені у режимі імпорту:

- копію відповідного контракту;
- копію рахунка-фактури (інвойсу), платіжних документів, сертифікатів;
- копію митної декларації.

Крок 3. Подати протягом року до 10 жовтня до комісії Мінагрополітики заявку та документи.

Крок 4. Отримати кошти на рахунки, відкриті у банку.

** Часткове відшкодування вартості племінних тварин, бджіл, сперми та ембріонів здійснюється на безповоротній основі один раз на рік.*

Звертаємо увагу*: у разі зменшення поголів'я закуплених тварин, вартість яких була частково відшкодована, станом на 1 січня двох наступних років одержані бюджетні кошти повертаються до державного бюджету в повному обсязі в установленому законодавством порядку.*

У разі вибуття із стада станом на 1 січня двох наступних років окремих закуплених тварин, вартість яких була частково відшкодована, з причин, обумовлених набутими карантинними інфекційними хворобами або набутими з вини власника незаразними хворобами, бюджетні кошти, що були виплачені як відшкодування за їх придбання, повертаються суб'єктом господарювання до державного бюджету.

3) Відшкодування вартості об'єктів - надається юридичним особам незалежно від організаційно-правової форми та форми власності і фізичним особам-підприємцям у тому числі сімейним фермерським господарствам у розмірі до 50 % вартості, а сільськогосподарським кооперативам в розмірі до 70 % вартості.

Довідково: об'єкти - тваринницькі ферми і комплекси для утримання (вирощування та розведення) сільськогосподарських тварин, птиці, об'єктів аквакультури (на рибницьких господарствах), доїльні зали, підприємства з переробки сільськогосподарської продукції (у тому числі для виробництва харчових продуктів м'ясних, рибних, молочних) та/або побічних продуктів тваринного походження, що належать до II і III категорій.

Крок 1. Завершити у листопаді-грудні 2020 року та січні-жовтні поточного року етап будівництва та/або реконструкції об'єкта.

Крок 2. Підготувати такі документи:

- заявку із зазначенням у ній номеру та дати документа, що підтверджує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- засвідчену підписом керівника копію кошторисної частини проектної документації;
- засвідчену підписом керівника суб'єкта господарювання копію експлуатаційного дозволу (для часткового відшкодування вартості будівництва та/або реконструкції підприємства з переробки сільськогосподарської продукції).
- типову форму № ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в поточному році, зокрема обладнання) – для часткового відшкодування вартості будівництва об'єктів;
- типову форму № ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів» – для часткового відшкодування вартості реконструкції об'єктів.

Важливо! Для отримання часткового відшкодування вартості об'єктів в розмірі до 70 % вартості сільськогосподарські кооперативи додатково до вище вказаних документів подають копію статуту сільськогосподарського кооперативу, засвідчену підписом керівника кооперативу, та список його членів, дійсний на дату подання заявки.

Крок 3. Подати до 15 листопада поточного року до комісії Мінагрополітики заявку та документи.

Крок 4. Отримати кошти на рахунки, відкриті у банку.

Звертаємо увагу: *у разі будівництва та/або реконструкції придбаних об'єктів (черг та/або пускових комплексів) незавершеного будівництва частковому відшкодуванню підлягає лише вартість будівництва та/або реконструкції без урахування вартості об'єкта незавершеного будівництва до початку проведення робіт.*

Відшкодовується вартість будівництва та/або реконструкції об'єкта, передбачена проектно-кошторисною документацію та підтверджена вартістю основних фондів згідно з актами приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (№ ОЗ-1, № ОЗ-2).

** Суб'єкти господарювання подають щороку до 15 січня протягом трьох років після одержання бюджетних коштів Мінагрополітики інформацію про об'єкти, вартість яких була частково відшкодована, за встановленою формою.*

4) Компенсація вартості об'єктів, профінансованих за рахунок банківських кредитів - надається тільки тим суб'єктам господарювання, які отримували таку компенсацію у 2018 - 2019 роках у розмірі 25 % обсягу залучених кредитних коштів на період кредитування до 5 років.

Довідково: кредити, залучені для здійснення будівництва та/або реконструкції тваринницьких ферм та комплексів для утримання великої рогатої худоби, свиней, птиці (в тому числі водоплавної та індиків), доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції (молока, м'яса) та/або побічних продуктів тваринного походження, що належать до II та III категорій, у тому числі вартості обладнання згідно з проектно-кошторисною документацією.

Крок 1. Залучити починаючи з 2018 року в уповноваженому банку кредит не більше 500 млн гривень та бути отримувачем компенсації у 2018 - 2019 роках.

Крок 2. Підготувати для подання заявку і оригінали та копії документів:

- підтвердні документи щодо використання кредитних коштів;
- згоду щодо надання Мінагрополітики інформації про позичальника, яка становить банківську таємницю або містить персональні дані.

Крок 3. Подавати щокварталу до 10 числа наступного періоду не пізніше ніж 01 грудня поточного року, а за грудень 2020 року – до 10 липня поточного року, банку з яким укладено кредитний договір, заявку з документами.

Крок 4. Отримати кошти на поточний рахунок.

Обов'язково! Меморандум підписується з уповноваженими банками, відібраними відповідно до Порядку відбору банків, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та заробітної плати працівникам бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. № 1231 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 39, ст. 1762; 2020 р., № 6, ст. 278, № 33, ст. 3004).

Звертаємо увагу: *компенсація вартості об'єктів здійснюється щокварталу.*

У разі відчуження або використання протягом трьох років не за цільовим призначенням об'єктів, у тому числі обладнання згідно з проектно-кошторисною документацією, профінансованих за рахунок банківських кредитів, суб'єкт господарювання повинен повернути одержані бюджетні кошти.

5) Відшкодування вартості об'єктів із зберігання та переробки зерна - надаватиметься сільськогосподарським товаровиробникам юридичним особам, основною діяльністю яких є постачання сільськогосподарських товарів/послуг, вироблених ними на власних або орендованих основних засобах, причому питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менше 75 відсотків вартості всіх товарів, поставлених ними за попередній податковий (звітний) рік, новоутвореним сільськогосподарським товаровиробникам, які провадять господарську діяльність менш як

12 календарних місяців, за результатами кожного окремого звітного періоду на безповоротній основі в розмірі до 50 відсотків вартості.

Довідково: об'єкти із зберігання та переробки зерна – зернофуражні сховища, елеватори, механізовані зерносклади, зерноочисні та зерноочисно-сушильні пункти, підприємства із виробництва кормових сумішей.

Крок 1. Завершити у листопаді-грудні 2020 року та січні-жовтні поточного року етап будівництва та/або реконструкції об'єкта.

Крок 2. Подати до 15 жовтня Мінагрополітики повідомлення про намір отримати часткове відшкодування вартості об'єктів із зберігання та переробки зерна.

Крок 3. Підготувати такі документи:

- заявку із зазначенням у ній номера та дати документа, що підтверджує прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- засвідчену підписом керівника копію кошторисної частини проектної документації;
- типову форму № ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (для об'єктів, прийнятих в експлуатацію в поточному році, зокрема обладнання) – для часткового відшкодування вартості будівництва об'єктів із зберігання та переробки зерна;
- типову форму № ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів» – для часткового відшкодування вартості реконструкції об'єктів із зберігання та переробки зерна;
- довідку, чинну на дату подання заявки, про набуття (підтвердження) статусу платника єдиного податку четвертої групи, видану місцевим контролюючим органом, та розрахунок питомої вартості поставлених сільськогосподарських товарів/послуг, вироблених ним на власних або орендованих основних засобах, який становить не менше 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених ним за попередній податковий (звітний) рік, завірений контролюючим органом за місцем основного податкового обліку сільськогосподарського товаровиробника.

Крок 4. Подати до 15 листопада поточного року до комісії Мінагрополітики заявку та документи.

Крок 5. Отримати кошти на рахунки, відкриті у банку.

Звертаємо увагу: *у разі будівництва та/або реконструкції придбаних об'єктів незавершеного будівництва із зберігання та переробки зерна частковому відшкодуванню підлягає лише вартість будівництва та/або реконструкції без урахування вартості об'єкта незавершеного будівництва до початку проведення робіт.*

Відшкодовується вартість будівництва та/або реконструкції об'єкта, передбачена проектно-кошторисною документацію та підтверджена вартістю основних фондів згідно з актами приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (№ ОЗ-1, № ОЗ-2).

** Сільськогосподарські товаровиробники подають щороку до 15 січня протягом трьох років після одержання бюджетних коштів Мінагрополітики інформацію про об'єкти із зберігання та переробки зерна, вартість яких була частково відшкодована, за встановленою формою.*

6) Дотація за утримання кіз та овець - надається юридичним особам незалежно від організаційно-правової форми та форми власності та фізичним особам - підприємцям, зокрема сімейним фермерським господарствам, які є власниками кіз та овець, за кожну наявну станом на 1 січня 2021 року ідентифіковану та зареєстровану в установленому порядку кізочку, козематку, ярку, вівцематку в розмірі 1000 гривень за одну голову.

Крок 1. Підготувати для отримання дотації за утримання кіз та овець документи:

- заявку;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- копію звіту про виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами (форма № 24 (річна)) станом на 1 січня (суб'єкти господарювання, які є юридичними особами);
- копії реєстраційних свідоцтв овець/кіз, виданих у встановленому порядку, а у разі утримання 10 і більше голів - виданий в установленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин.

Крок 2. Подати документи до 01 липня поточного року до структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку.

Крок 3. Отримати бюджетні кошти на рахунки відкриті у банку.

Звертаємо увагу*: для нарахування дотації за утримання кіз та овець суб'єктам господарювання, які є юридичними особами та власниками кіз та овець, дотація нараховується на ту кількість поголів'я, що зазначене у формі № 24 (річна) та підтверджене Адміністратором Єдиного державного реєстру тварин.*

Для нарахування дотації за утримання кіз та овець суб'єктам господарювання, які є фізичними особами-підприємцями, зокрема сімейними фермерськими господарствами, та власниками кіз та овець, дотація нараховується на ту кількість поголів'я, що зазначене у Єдиному державному реєстрі тварин станом на 1 січня поточного року.

У разі зменшення поголів'я кіз та овець на 1 січня наступного року порівняно з поголів'ям, на яке було отримано дотацію за утримання кіз та овець, бюджетні кошти, отримані суб'єктами господарювання, які є власниками кіз та овець, повертаються до державного бюджету в повному обсязі.

7) Дотація за приріст поголів'я корів – надається суб'єктам господарювання, які є юридичними особами і власниками корів, за кожну наявну прирощену корову власного відтворення, на яку збільшено основне стадо станом на 1 липня поточного року порівняно

з наявним поголів'ям корів станом на 1 січня поточного року в розмірі 30 000 гривень за одну голову.

Крок 1. Підготувати для отримання дотації за приріст поголів’я корів документи:

- заявку;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- копію звіту про виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами (форма № 24 (річна)) станом на 1 січня;
- копію звіту про виробництво продукції тваринництва та кількість сільськогосподарських тварин (форма 24-сг (місячна)) за січень-червень поточного року;
- виданий в установленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин про загальну кількість наявних ідентифікованих та зареєстрованих в установленому порядку корів, у тому числі корів, що народжені у господарстві суб’єкта господарювання, який є юридичною особою і власником корів, станом на 1 січня та 1 липня поточного року.

Крок 2. Подати документи до 01 вересня поточного року до структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку.

Крок 3. Отримати бюджетні кошти на рахунки відкриті у банку.

Звертаємо увагу*: дотація за приріст корів суб’єктам господарювання, які є юридичними особами та власниками корів, нараховується на різницю між кількістю наявних станом на 1 липня поточного року корів та кількістю, що утримувалась станом на 1 січня корів, факт народження яких у господарстві власника підтверджено витягом з Єдиного державного реєстру тварин, за умови не зменшення загальної кількості основного стада.*

У разі зменшення поголів’я прирощених власного відтворення корів на які було отримано дотацію за приріст корів станом на 1 січня двох наступних років одержані бюджетні кошти повертаються суб’єктом господарювання, який є юридичною особою та власником корів, до державного бюджету в повному обсязі в установленому законодавством порядку.

У разі вибуття із стада станом на 1 січня двох наступних років окремих прирощених корів, на які було отримано дотацію за приріст корів, з причин, обумовлених набутими карантинними інфекційними хворобами або набутими з вини власника незаразними хворобами, бюджетні кошти, що були виплачені як дотація за приріст корів, повертаються суб’єктом господарювання, який є юридичною особою та власником корів, до державного бюджету.

** Суб’єкти господарювання подають щороку до 15 січня протягом двох років після одержання бюджетних коштів структурним підрозділам інформацію про наявне поголів’я*

корів станом на 1 січня поточного року, зокрема приросценого поголів'я корів власного відтворення на яке було отримано дотацію за приріст корів.

Інформація для фермерських господарств! Фермерські господарства мають право на вибір отримати або дотацію за приріст корів або спеціальну бюджетну дотацію за утримання корів усіх напрямів продуктивності за рахунок коштів бюджетної програми (2801580) «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» за напрямом «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств». Ті фермерські господарства, які подадуть заявку для отримання спеціальної бюджетної дотації за утримання корів усіх напрямів продуктивності на умовах Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств (Постанова КМУ від 07.02.2018 № 106), не можуть претендувати на отримання дотації за приріст корів на умовах цього Порядку.

4. РОЗВИТОК ФІНАНСУВАННЯ ТА ФАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ (ВІДПОВІДНО ДО ОСТАННІХ 10 РОКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ), СТРУКТУРОВАНИЙ ЗА ПІДГАЛУЗЯМИ (НАСКІЛЬКИ ЦЕ МОЖЛИВО)

Вітчизняний аграрний сектор має надзвичайно високий потенціал, але разом з тим, для його реалізації аграрії потребують і державної підтримки.

У світовій практиці не існує прикладів, коли будь-яка галузь національної економіки демонструвала успіхи без інвестицій і, насамперед, без сприяння з боку держави.

За всі роки незалежності держава виділяла незначні кошти на розвиток сільгосптоваровиробників.

Державна підтримка сільського господарства упродовж 2007-2016 років здійснювалась невеликими обсягами державної підтримки та пільговим режимом сплати податку на додану вартість (далі - ПДВ), що було досить помітною за обсягами преференцією. За розрахунками OECD, до 2016 року левова частка державної підтримки сільського господарства надходила на підприємства не як прямі державні субсидії, а у формі податкових пільг. Зокрема спеціальний режим оподаткування ПДВ діяльності у сфері сільського та лісового господарства і рибальства дозволяв не сплачувати до бюджету різницю між податковим зобов'язанням і податковим кредитом, а використовувати цю різницю для закупівлі виробничих ресурсів.

Резерви державної підтримки для аграрного сектора від спецрежиму ПДВ складали кожного року майже 25 млрд гривень.

Окрім спеціального режиму ПДВ, протягом декількох років аграрії були звільнені від значної частини податків, сплачуючи замість них фіксований сільськогосподарський податок.

У 2016 році для них було введено в дію перехідні положення, згідно з якими механізм сплати нарахованих сум зобов'язань по ПДВ був наступний:

операції із зерновими та технічними культурами приносять 85 відсотків до державного бюджету, 15 відсотків спрямовуються на спеціальний рахунок;

операції з продукцією тваринництва - 20 відсотків до державного бюджету, 80 відсотків спрямовуються на спеціальний рахунок;

операції з іншими сільськогосподарськими товарами та послугами - 50 відсотків до державного бюджету, 50 відсотків спрямовуються на спеціальний рахунок.

Після скасування з 1 січня 2017 р. (відповідно до вимог МВФ) спеціального режиму оподаткування ПДВ, Мінагрополітики запропонувало замінити спецрежим ПДВ на нову форму державної підтримки. Зокрема, пунктом 42 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України[27] у 2017-2021 роках встановлено щорічний обсяг коштів Державного бюджету України, які спрямовуються на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників, на рівні не менше 1 відсотка випуску продукції у сільському господарстві. Виходячи із обсягів коштів, передбачених у державному бюджеті за програмами підтримки розвитку агропромислового комплексу, та з урахуванням пріоритетів, визначених Урядом. Порядки використання бюджетних коштів за відповідними програмами, якими визначаються умови та розміри надання державної підтримки щорічно затверджуються постановами Кабінету Міністрів України.

З 1 січня 2017 року сільськогосподарські підприємства - платники ПДВ перейшли на загальну систему нарахування й сплати цього податку, тобто всі суми зобов'язань повністю сплачувались до державного бюджету. Отже, спеціальний режим оподаткування для сільськогосподарських товаровиробників був фактично скасований.

З метою часткового компенсування аграріям втрати спеціального режиму було введено новий механізм державної підтримки – бюджетну дотацію для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції. Основні засади її надання закріплені у статті 16^1, розділу V, Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України»[28].

Відповідно для збільшення обсягів державної підтримки конкретних суб'єктів господарювання в АПК, Мінагрополітики розробило низку урядових програм, кошти яких виділено для розвитку складових АПК, зокрема це програми: 2801030 – «Фінансова підтримка заходів АПК шляхом здешевлення кредитів»; 2801230 – «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств»; 2801350 – «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників»; 2801540 – «Державна підтримка галузі тваринництва»; 2801580 – «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» тощо.

Динаміка обсягів державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників наведена в таблиці 3. Як видно з таблиці, видатки на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників представлені різними напрямами, які коригувалися та змінювалися протягом десятирічного періоду. До 2015 року державна підтримка здійснювалася в межах

[27] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#n1827
[28] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#n437

виконання завдань і заходів з виконання Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року[29]. *(Додаток 4)*

Оцінюючи динаміку видатків Державного бюджету України за аналізований період слід відзначити, що обсяг державної підтримки розвитку АПК має нестабільний характер та до 2015 року фінансувалася переважно за рахунок коштів спеціального фонду, а це дещо підвищувало ризики відносно можливостей сільгосптоваровиробників отримувати справжні кошти. Також можна зазначити, що у 2015–2016 рр. державою було виділено найменші обсяги коштів, що пояснюється об'єктивною необхідністю перерозподілу державних коштів на посилення національної безпеки.

4.1. Виділені та сплачені суми

Як видно з таблиці, кількість бюджетних програм зменшилася з 20 в 2011 році до 5 в 2020. Видатки в 2020 році на державну підтримку скоротилися у 1,7 рази порівняно з 2010 роком.

Аналіз виділених та використаних бюджетних призначень в розрізі бюджетних програм підтримки сільського господарства за 2010 – 2020 роки (*додаток 5, додаток 6*), можна сказати, що із загального обсягу державної підтримки, яка виділяється щорічно для сільгосптоваровиробників в останні роки, 70 - 80 відсотків припадає на програми: «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів», «Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва», «Державна підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції».

З 2018 року почала діяти нова програма «Фінансова підтримка фермерських господарств», яка передбачала: - часткову компенсацію вартості закупленого у суб'єктів насінництва насіння сільськогосподарських рослин вітчизняної селекції (7,6 млн грн у 2018 році, 50,0 млн грн у 2019 році); - часткову компенсацію вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва (110,92 млн грн у 2018 році, 195,0 млн грн у 2019 році); - надання бюджетної субсидії на одиницю оброблених угідь (1 гектар) - новоствореним фермерським господарствам та іншим фермерським господарствам (71,73 млн грн у 2018 році 126, 8 млн грн у 2019 році); - здешевлення кредитів (10,946 млн грн у 2018 році 87,0 млн грн у 2019 році); - фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (8,6 млн грн у 2018 році, 5,0 млн грн у 2019 році). - часткова компенсація витрат, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами 0,2 млн грн у 2018 році, 1,0 млн грн у 2019 році. У 2020 році – всього 132,5 млн грн.

На програму фінансової підтримки фермерських господарств припадає біля 6 відсотків від загального обсягу виділених коштів.

Що стосується державної підтримки аграрного сектору у 2021 р., то відповідно до даних Міністерства аграрної політики та продовольства України[30], передбачено наступні видатки, що спрямовані на державну підтримку агарного сектору: - Фінансова підтримка

[29] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text

[30] https://minagro.gov.ua/ua/napryamki/finansova-politika/finansuvannya-z-derzhavnogo-byudzhetu/stan-finansuvannya-apk-u-2021-roci

сільгосптоваровиробників - 4 500,0 млн грн з них: - часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва - 1 000,0 млн грн; - фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів – 1200,0 млн грн.

Аналіз стану державної фінансової підтримки аграрного сектору за період 2015 - 2020 рр., вказує також на те, що нині практично відсутня реалізація заходів, спрямованих на підтримку дрібних сільськогосподарських підприємств, які відчувають найбільшу потребу у фінансових ресурсах. Тобто спостерігається монополізація аграрного виробництва, формування крупних агрохолдингів, які поступово витісняють із ринку дрібних виробників.

Також з 2020 року запроваджено програму «Дешеві кредити 5-7-9%»[31]. У рамках підтримки українські підприємства з менш ніж 50 працівниками та максимальним річним доходом 50 або 50-100 млн. грн. можуть брати позики на розвиток бізнесу на суму до 1,5 млн. грн. з максимальним терміном дії 5 років та отримувати кредити з підтримкою держави щодо сплати відсоткових ставок. Витрати на сплату відсотків зменшуються від 9% до 5%. Гарантії для позик надаються для кредитів мікро- та малим підприємствам, які не мають достатньо активів для передачі в якості застави для отримання позики або для яких характерні підвищені кредитні ризики, таким як стартапи. Разом з тим, програма практично не доступна для невеликих фермерів, оскільки є складною в розумінні, не враховує специфіки сектору, потребує якісної застави.

Окрім бюджетних програм державної підтримки також можна отримати додаткові «живі» гроші і за допомогою аграрних розписок, що дозволяють отримати доступ до фінансових ресурсів під реалізацію майбутнього врожаю або виробленої продукції будь-якому виробникові. На сьогодні це мабудь найпростіший інструмент залучення кредитних коштів.

4.2. Причини зміни сум

Основними причинами зміни сум державної підтримки агропромислового комплексу є недосконалість механізмів отримання та розподілу бюджетних коштів і порушення бюджетної дисципліни під час їх використання. Щорічна зміна порядку та механізмів виділення коштів з державного бюджету, їх громіздкість, запізніле затвердження і постійне протягом року внесення до них змін, виділення асигнувань наприкінці року, обмеженість бюджету спричиняють несвоєчасне отримання коштів державної фінансової підтримки, неефективне їх використання і повернення наприкінці року до Державного бюджету.

4.3. Оцінка державних субсидій для сільського господарства на основі критеріїв СОТ («зелений», «жовтий», «червоний»)

Згідно з термінологією, затвердженою СОТ, державна підтримка поділяється на певні категорії субсидій за їх впливом на виробництво і торгівлю.

«Червона скринька» містить заборонені міри підтримки (наприклад, нетарифне регулювання торгівлі».

[31] https://5-7-9.gov.ua/

«Жовта скринька» поєднує заходи підтримки, які напряму впливають на виробництво і торгівлю, в значному ступені обмежені і повинні постійно скорочуватись. До неї відносять заходи, які розраховані на основі агрегованого показника підтримки. Зокрема, сконцентровані заходи по регулюванню ринків (на внутрішньому ринку – державні інтервенції, виплати за зберігання на приватних складах; у зовнішній торгівлі – експортні субсидії).

«Зелена скринька» охоплює заходи, які не підлягають обов'язковому скороченню. До зеленої скриньки відносять субсидії на наукові дослідження, боротьбу із шкідниками і хворобами, підготовку кадрів, консультаційні послуги, інспекції, інфраструктурні і маркетингові послуги, створення державних резервів для забезпечення продовольчої безпеки країни, внутрішня продовольча допомога, компенсації територіям з несприятливими умовами, програми страхування та інші, які включені до другої колони аграрного бюджету ЄС.

Як і всі країни – члени СОТ, Україна не має обмежень на так звані «зелені» програми внутрішньої підтримки сільського господарства, за умови, що ці програми відповідають умовам, визначеним в Угоді СОТ про сільське господарство. Група заходів так званої «зеленої скриньки» охоплює заходи державної підтримки, які не спричиняють або спричиняють мінімальне викривлення торгівлі чи виробництва. Ці заходи фінансуються з державного бюджету і не надають підтримку для ціни виробника.

Державні витрати в межах «зеленої скриньки» можуть здійснюватись у наступних напрямках:

- сприяння структурній перебудові сільськогосподарського виробництва;
- удосконалення землекористування;
- ветеринарні і фітосанітарні заходи, контроль безпеки продуктів харчування;
- сприяння збуту сільгосппродукції, включаючи збирання, обробку;
- послуги з інспектування, інформаційно-консультаційне обслуговування, маркетингові та рекламні послуги;
- програми забезпечення продовольчої безпеки, закупівля за поточними ринковими цінами та утримання стратегічних продовольчих запасів;
- вдосконалення інфраструктури (будівництво шляхів, електромереж, меліоративних споруд) за виключенням операційних витрат на її утримання;
- програми страхування і гарантування безпеки доходів;
- програми охорони навколишнього природного середовища;
- програми боротьби зі шкідниками та захворюваннями;
- виплати на відшкодування збитків від стихійного лиха;
- державні дослідницькі програми;
- підготовка і підвищення кваліфікації кадрів;

• надання допомоги виробникам неблагополучних регіонів;

• програми регіонального розвитку та інші.

Україна має право фінансувати заходи «зеленої скриньки» у будь-якому необхідному обсязі в залежності від можливостей бюджету.

Заходи «жовтої скриньки» викривляють торгівлю і виробництво. В Угоді СОТ про сільське господарство відсутній чіткий перелік заходів підтримки, що включаються до «жовтої скриньки». Державні витрати в межах «жовтої скриньки» можуть здійснюватись у наступних напрямках:

• дотації на продукцію тваринництва, рослинництва, на племінне тваринництво, на елітне насінництво, на комбікорми;

• компенсація частини витрат на міндобрива і засоби захисту рослин;

• часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва;

• компенсація частини витрат на енергоресурси;

• цінова підтримка: компенсація різниці між закупівельною і ринковою ціною на сільгосппродукцію;

• надання виробнику товарів та послуг за цінами, нижчими за ринкові;

• закупівля у виробника товарів (послуг) за цінами, що перевищують ринкові;

• фінансова підтримка через механізм здешевлення кредитів;

• компенсація відсотків за кредитами, списання боргів;

• здешевлення вартості страхових премій;

• фінансова підтримка фермерських господарств;

• фінансова підтримка агропромислових підприємств, що знаходяться в особливо складних кліматичних умовах;

• пільги на транспортування сільгосппродукції та інші.

Завдяки своїй позиції на переговорах, Україна не має зобов'язань перед СОТ по скороченню внутрішньої підтримки, що надається через «жовті» програми, відповідно обсяги їхньої державної підтримки можуть досягати до 3,4 млрд дол. США (або майже 100 млрд грн за теперішнім курсом). Проте навіть орієнтовне наближення до таких обсягів підтримки жодного року не спостерігалося. Є лише зобов'язання не перевищувати домовлений річний сукупний вимір підтримки. Сукупний вимір підтримки - щорічна сума всіх видів державної підтримки, на які поширюються зобов'язання зі скорочення. Додатково Україна може кожен рік витрачати на «жовті» програми до 5% від річної вартості виробництва валової продукції сільського господарства та до 5% від річної вартості по кожному окремому продукту[32].

[32] https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=981_005#n181

В Україні від 75 до 80 відсотків сукупної підтримки приходиться на програми «жовтої скриньки», на «зелену» – відповідно 20-25 відсотків. У країнах світу з розвиненим сільськогосподарським виробництвом це співвідношення абсолютно зворотне. Так, в Австралії на програми, що звільнені від зобов'язань щодо скорочення, тобто «зелені» та розвитку, направляється 91 відсоток коштів держави, у США – 78 відсотків, країнах ЄС – 59 відсотків, Бразилії та Канади - по 53 відсотки. Тому стратегічним напрямком для України має стати перегляд механізму здійснення державної підтримки за рахунок розширення програм «зеленого кошика», що не підлягають скороченню: удосконалення інфраструктури, стимулювання інвестицій, поліпшення якості продукції та підвищення родючості земель, створення державного резерву продовольства, маркетингові і дорадчі послуги тощо[33].

5. ОПИС ПРОЦЕСУ МОНІТОРИНГУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу[34] Міністерство аграрної політики та продовольства здійснює управління бюджетними коштами у межах встановлених йому бюджетних повноважень та оцінку ефективності бюджетних програм, забезпечуючи ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів, організацію та координацію роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі, а також здійснює внутрішній контроль за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов"язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів.

На всіх стадіях бюджетного процесу міністерством проводиться оцінка ефективності бюджетних програм. Зокрема, структурними підрозділами міністерства, відповідальними за закріпленими бюджетними програмами здійснюються заходи з моніторингу, аналізу та контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня.

Оцінка ефективності бюджетних програм здійснюється на підставі аналізу результативних показників бюджетних прогам, а також іншої інформації, що міститься у бюджетних запитах, кошторисах, паспортах бюджетних програм та звітах про виконання паспортів бюджетних програм.

Після проведення такого аналізу визначається доцільність та ефективність видатків за бюджетними програмами, в разі необхідності змінюються підходи до їх здійснення.

Разом з тим, результативні показники паспортів бюджетних програм не завжди можуть бути підтверджені статистичною звітністю та/або даними, що є в розпорядженні органів влади. Результативні показники паспортів бюджетних програм нерідко мають описовий характер, не узгоджуються із програмними документами, не визначають рівень досягнення

[33] http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3108
[34] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#n458

стратегічних пріоритетів, цілей і завдань, характеризують зазвичай рівень охоплення цільової аудиторії без належних якісних індикаторів проміжних, прямих та довгострокових впливів, ефектів та досягнень що свідчить про неефективність використання бюджетних коштів.

На сьогодні є актуальним розробка порядку і методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності реалізації програм державної підтримки сільськогосподарських виробників з метою їх подальшого коригування та ефективного використання бюджетних коштів задля стабільного розвитку галузей агропромислового комплексу.

5.1. Наскільки вдало подолано вивчений дефіцит у сільському господарстві?

Забезпечення сталого та ефективного сільськогосподарського виробництва потребує впровадження сучасних, перевірених, науково обґрунтованих та апробованих у міжнародній практиці принципів та механізмів державної підтримки виробників, які дадуть змогу посилити взаємну екологічну, соціальну та виробничу відповідальність усіх учасників відносин в агропромисловому комплексі.

Чинна система державної підтримки у сфері сільського господарства та сільського розвитку є недостатньою для:

сприяння стабільності продовольчих ринків, забезпечення належного рівня фізичної та економічної доступності продовольчих товарів, підвищення рівня доходів зайнятого в сільському господарстві населення;

стимулювання розвитку багатоукладного та багатофункціонального аграрного сектору в контексті сільського розвитку, створення альтернативних джерел доходу сільських жителів як невід'ємної частини політики розвитку сільських територій.

створення умов для зростання конкуренції на ринку сільськогосподарської продукції, підтримки конкурентоспроможності малих виробників сільськогосподарської продукції та інтегрування їх до ланцюгів доданої вартості, страхування їх доходів від різноманітних ринкових та агро-кліматичних ризиків;

розвитку високотехнологічного виробництва сільськогосподарської продукції з високою часткою доданої вартості у собівартості такої продукції;

раціонального та невиснажливого використання природних ресурсів та зменшення техногенного навантаження аграрного сектору на навколишнє природне середовище;

належної підтримки та розвитку системи загальних послуг в сільському господарстві та торгівлі агропродовольчою продукцією, розвитку сільськогосподарського дорадництва, розвитку аграрної освіти та науки, інфраструктури аграрних ринків, доступу до експортних агропродовольчих ринків.

Державна підтримка у сфері сільського господарства не створює стимулів для структурної перебудови сектору, фактично не стимулює розвиток малого фермерства, недостатньо враховує особливості та важливість для сільського розвитку різних типів виробників або

секторів, їх економічне, соціальне та екологічне значення, недостатньо приділяє уваги завоюванню та розширенню експортних ринків. Діюча система державної підтримки потребує додаткової уваги з метою нівелювання впливів, які можуть спотворювати конкурентні умови торгівлі чи виробництва.

5.2. Результати моніторингу

Нині відсутній єдиний методологічний підхід до оцінки ефективності державної підтримки сільського господарства. Удосконалення класифікації ефективності державної підтримки сільського господарства показало, що для кожного виду потрібна розробка системи критеріїв, індикаторів та спеціальних методик визначення ефективності.

Одним із найважливіших недоліків процедури фінансового контролю державного фінансування аграрної сфери є відсутність законодавчо визначених ознак, за якими можна було б говорити про ефективне чи неефективне використання оштів. Контроль на сучасному етапі зосереджений переважно на перевірці достовірності обліку та законності здійснення господарських операцій.

Для підвищення ефективності використання виділених з бюджету коштів необхідно ставити конкретні завдання та вимагати їхнього виконання від кожного одержувача бюджетних коштів. Це спричинить зміну напряму контрольних дій у бік перевірки результативності, а не просто законності використання отриманих асигнувань, що уможливить вдосконалення дотаційного механізму агропромислового комплексу.

5.3. Наслідки програми субсидій на сільське господарство?

Державна підтримка розвитку базових галузей аграрної економіки повинна здійснюватись з метою сприяння забезпечення доступу аграрних товаровиробників до інвестиційних ресурсів для формування продовольчої безпеки країни в довгостроковій перспективі та підвищення життєвого рівня громадян.

Запроваджена система фінансування державної підтримки агропромислового комплексу не забезпечує визначеного на законодавчому рівні сприяння життєздатності сільського господарства, його конкурентоздатності на внутрішньому і зовнішньому ринку, гарантування продовольчої безпеки країни, посилення соціального захисту сільського населення. Діюча система використання коштів Державного бюджету звужує доступ більшості малих сільськогосподарських товаровиробників до неї та не забезпечує їх ефективного використання. Основними причинами неефективного використання коштів Державного бюджету, які виділяються на підтримку аграрного сектора, є:

- недосконалість механізмів отримання і розподілу бюджетних коштів та порушення бюджетної дисципліни при їх використанні. Щорічна зміна порядків та механізмів виділення коштів з Державного бюджету, їх громіздкість, запізніле затвердження та внесення до них неодноразових змін протягом року веде до несвоєчасного отримання коштів державної фінансової підтримки та неефективного їх використання і повернення в кінці року до Державного бюджету;

- на стадії планування Міністерством аграрної політики та продовольства та Міністерством фінансів допускаються прорахунки, що призводять до нівелювання результатів виконання бюджетних програм підтримки аграрного сектора;

- практикується виділення асигнувань наприкінці року, що ускладнює їх використання та призводить до неефективного управління фінансовими ресурсами.

Відсутність ефективного механізму фінансової підтримки розвитку аграрного сектора призводить до того, що третина підприємств залишається збитковими вже протягом багатьох років. До того ж бюджетні кошти, що спрямовуються на підтримку аграрного сектора не дають результатів, що свідчить про недостатнє використання одного з державних важелів регулювання - державного фінансового контролю. Такий стан справ галузі не дає змоги забезпечити розширене відтворення та розв'язати проблеми соціального характеру.

Цікавим є той факт, що незважаючи на виділення коштів державного бюджету з метою підтримки розвитку агарного сектору України обсяг виробництва сільськогосподарської продукції хоча і зростає, але відбувається це повільно і виключно за рахунок продукції рослинництва[35]. Причинами такої ситуації не в останню чергу є те, що підтримка розвитку агарного сектору за рахунок коштів державного бюджету здійснюється не системно, без врахування реальних потреб товаровиробників, кошти часто розподіляються на сумнівних підставах, які є результатом кулуарних домовленостей під час підготовки та прийняття державного бюджету, також присутня проблема хронічного недофінансування запланованих розмірів видатків і відсутність довіри до держави у цій сфері з боку сільгоспвиробників.

Для ефективного розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні та підвищення його конкурентоспроможності перш за все необхідно впорядкувати процес державного фінансування сільського господарства, забезпечити його зростання та ефективність використання, що відповідає як принципам ринкової економіки, так і підходам до державного стимулювання сільськогосподарського виробництва в інших країнах.

6. ВАРІАНТИ ПОДАЛЬШОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ДОТАЦІЇ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ

Недосконаліть існуючої системи державної підтримки зумовлена відсутністю як Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки України (розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1437 схвалено лише її Концепцію[36]), так і документа, що визначає пріоритети державної підтримки сільськогосподарського товаровиробника на середньо- та довгострокові періоди. Це, в свою чергу, не дозволяє здійснювати перспективне бюджетне планування державної

[35] http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2019/12.pdf
[35] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80#Text
[36] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text

підтримки агропромислового комплексу та не забезпечує повноцінний розвиток галузі на базі сучасних інноваційних технологій.

Останнім програмним документом, який передбачав заходи з підтримки агропромислового комплексу, була Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року[37].

Удосконаленю фінансових механізмів підтримки сільгосптоваровиробників має передувати:

- проведення комплексного аудиту державної підтримки;
- розробка середньострокового (5-7 років) стратегічного документу з розвитку сільського господарства та сільського розвитку, враховуючи положення Національної економічної стратегії на період до 2030 року та кращих Європейських практик;
- розробка та затвердження критеріїв відповідності виробників сільськогосподарської продукції «малим», «середнім», «великим», відповідної системи їх оподаткування та визначення поняття «фермер»;
- розроблення системи статистичних спостережень (обліку) усіх суб'єктів господарювання які здійснюють діяльність на сільській території (ОТГ) та формування баз даних напрямів та обсягів державної фінансової підтримки сільгосптоваровиробників, що слугуватиме прогнозуванню та оцінюванню доцільності здійснення й результативності такої підтримки;
- розмежування функцій з формування та реалізації державної політики підтримки між різними державними органами;
- удосконалення механізмів державної підтримки через запровадження на державному рівні повноцінної роботи Державного аграрного реєстру, який забезпечить аграріям спрощений доступ до програм державної підтримки та публічність її розподілу на основі інформації, що міститься в Державному аграрному реєстрі, в тому числі інформації, отриманої шляхом інформаційної взаємодії Державного аграрного реєстру з іншими державними реєстрами та кадастрами, без надання відповідних відомостей в паперовій формі;
- формування виплатної установи (можливо шляхом оптимізації діяльності Українського державного фонду підтримки фермерських господарств, який є державною бюджетною установою, яка виконує функції з реалізації державної політики щодо підтримки становлення і розвитку фермерських господарств);
- формування ефективної мережі надання інформаційно-консультаційних послуг для сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення в тому числі на рівні територіальної громади;
- переорієнтування державної підтримки (в умовах обмеженості державного бюджету) на заходах «зеленої скриньки».

[37] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text

Додаток 1

Таблиця 2. Динаміка видатків Державного бюджету України на 2010 – 2020 роки, млн грн

Показник	**Рік**										
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Видатки Державного бюджету (всього)	307748,2	342690,4	413605,3	419843,8	441587,1	581760,8	681460,8	841402,8	991930,7	1093021,7	1270677,1
Видатки на Міністерство аграрної політики та продовольства України	5754,5	10468,7	8451,3	8721,2	6349,1	2188,7	2111,9	9442,3	12075,7	12341,6	17074,6*
До загального обсягу видатків, %	1,9	3,0	2,0	2,1	1,4	0,4	0,3	1,1	1,2	1,2	1,3
Видатки державної підтримки	7068,5	3394,6	10941,7	9578,8	2524,7	2084,4	1839,6	6272,5	5230,1	6127,5	4145,9
Частка Державної підтримки АПК до загального обсягу бюджету,%	2,3	0,99	2,6	2,3	0,6	0,4	0,3	0,7	0,5	0,6	0,3

**Видатки на Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України*

Джерело: Закон України «Про державний бюджет України» на відповідний рік[38]

[38] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#Text

БЮДЖЕТНИЙ ЗАПИТ НА 2018-2020 РОКИ загальний (Форма 2018-1)

1. **Міністерство аграрної політики та продовольства України** **280**

(найменування головного розпорядника коштів державного бюджету) КВК

2. Мета діяльності (місія) головного розпорядника коштів державного бюджету

- забезпечення реалізації державної аграрної політики, організація розроблення та здійснення заходів щодо гарантування продовольчої безпеки держави;
- забезпечення здійснення державного управління у сфері сільського господарства, садівництва, виноградарства, харчової промисловості, лісового та рибного господарства, переробки сільськогосподарської продукції;
- організація та забезпечення проведення аграрної реформи, здійснення її моніторингу, розроблення і реалізація заходів щодо структурної перебудови галузей агропромислового виробництва, участь у реалізації державної політики у сфері підприємництва;
- участь у формуванні та реалізації соціальної політики у сільській місцевості;
- координація діяльності органів виконавчої влади з питань реалізації державної аграрної політики, соціальної політики у сільській місцевості, забезпечення продовольчої безпеки держави, проведення аграрної реформи;
- реалізація державних комплексних і цільових програм розвитку агропромислового комплексу;
- реалізація основних напрямів реформування економічних, соціальних та правових відносин у сфері агропромислового виробництва, структурної перебудови галузей агропромислового виробництва, створення сприятливих умов для розширеного відтворення в цих галузях;
- надання передбаченої законодавством підтримки підприємствам агропромислового комплексу, а також підсобним господарствам, у тому числі шляхом залучення їх на конкурсних засадах до виконання загальнодержавних, регіональних, галузевих та інших програм та проектів, фінансування виконання яких передбачено Державним бюджетом України;
- реалізація заходів щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції;
- реалізація державної політики у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, карантину та захисту рослин, ідентифікації та реєстрації тварин, санітарного законодавства, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров"я населення, метрологічного нагляду, ринкового нагляду у межах сфери своєї відповідальності, насінництва та розсадництва (в частині сертифікації насіння і садивного матеріалу), державного контролю та за додержанням законодавства про захист прав споживачів, реклами в цій сфері та вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.
- координація діяльності підприємств, пов'язаної з проведенням державних випробувань сільськогосподарської техніки та обладнання, сортів і гібридів сільськогосподарських культур та об'єктів селекції у тваринництві, здійснення в межах своїх повноважень державного контролю за якістю техніки і обладнання, пально-мастильних матеріалів, запасних частин, насіння, племінних (генетичних) ресурсів, організація роботи, спрямованої на розвиток насінництва, розсадництва, племінної справи у тваринництві, проведення бонітування (комплексної оцінки) сільськогосподарських тварин і птиці;
- створення системи інформування про попит і пропозицію на ринку продукції галузей агропромислового виробництва;
- здійснення в межах своєї компетенції державного контролю за додержанням законодавства про захист рослин, пестициди та агрохімікати;
- здійснення заходів щодо розвитку ринкової інфраструктури в агропромисловому комплексі (аграрні біржі, аукціони худоби, оптові продовольчі ринки, обслуговуючі сільськогосподарські кооперативи, кредитні спілки, страхові компанії, виставки і ярмарки тощо);
- забезпечення галузевого співробітництва України з Європейським Союзом, у межах своїх повноважень - виконання Українською стороною зобов'язань за Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом, адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу,
- здійснення інших заходів щодо інтеграції України в Європейський Союз;
- здійснення заходів з охорони та раціонального використання земель сільськогосподарського призначення, підвищення родючості ґрунтів;
- забезпечення відповідно до законодавства формування державного насіннєвого страхового фонду;

- державне управління племінною справою у тваринництві, проведення протиепізоотичних заходів;
- проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення;
- державне регулювання у сфері захисту рослин, карантину рослин тощо;
- забезпечення реалізації державної політики у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів

3. Стратегічні цілі та показники результату діяльності головного розпорядника коштів державного бюджету

Найменування показника результату	Одиниці виміру	2016 рік (звіт)	2017 рік (затверджено)	2018 рік (проект)	2019 рік (прогноз)	2020 рік (прогноз)
1	2	3	4	5	6	7
1. Гарантування продовольчої безпеки держави						
Частка витрат одного домогосподарства на продукти харчування у загальній структурі витрат	відс.	54,7	60,0	60,0	60,0	60,0
Добова енергетична цінність раціону людини (кКалл/добу)	од.	2 500,0	2 500,0	2 500,0	2 500,0	2 500,0
2. Розширення участі України у забезпеченні світового ринку сільськогосподарською продукцією						
Зовнішньоекономічне сальдо продукції АПК (млн.грн.)	од.	11 261,8	11 261,8	11 261,8	11 261,8	11 261,8
3. Підвищення конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської продукції, ефективності галузей, забезпечення стабільності ринків						
Зростання обсягів виробництва валової продукції сільського господарства	відс.	16,0	12,3	7,9	7,1	71,0
4. Удосконалення системи забезпечення потреб державного управління, економіки, оборони, науки, освіти у геопросторовій інформації та картографічній продукції, облаштування та реконструкція державного кордону						
Кількість обстежених, визначених та опрацьованих пунктів Державної геодезичної мережі при побудові моделі квазігеоїда на територію України	од.		821,0			
Кількість геодезичних пунктів нівелірної мережі I і II класів, які підлягають опрацюванню та введенню в банк геодезичних даних	од.			18 527,0		
Кількість заповнених обліково-реєстраційних форм, підчас встановлення, унормування та ведення Державного реєстру географічних назв	од.		41 241,0			
Довжина українсько-білоруського державного кордону, що виноситься на місцевість	км.			356,6	284,7	38,7
Кількість прикордонних знаків, що встановлюються на українсько-білоруському державному кордоні	од.					567,0
Кількість прикордонних знаків українсько-білоруського державномго кордону, координати яких визначаються	од.					563,0
Довжина лінії українсько-молдовського державного кордону, що виноситься на місцевість	км.				3,7	
Кількість прикордонних знаків, що встановлюються та оздоблюються на українсько-молдовському державному кордоні	од.			4,0		

Кількість прикордонних знаків українсько-молдовського кордону, координати яких визначаються	од.			96,0		
Довжина лінії українсько-молдовського кордону на яку готуються підсумкові документи демаркації	км.				1 222,0	

5. Забезпечення введення та адміністрування Державного земельного кадастру, здійснення землеустрою, організація виконання робіт, пов'язаних з проведенням земельної

Кількість активних користувачів АС ДЗК	од.		4 000,0	5 000,0	6 000,0	7 000,0
Кількість зареєстрованих земельних ділянок в АС ДЗК	од.		900,0	900,0	900,0	900,0
Кількість адміністративних районів землі на території яких підлягають оцінці (без тимчасово окупованих та АРК Крим)	од.			476,0		
Кількість підготовлених до продажу земель сільськогосподарського призначення	тис.од.			2 500,0	2 700,0	3 000,0
Кількість перетворених матеріалів Державного фонду документації із землеустрою	тис.од.			750,0	940,0	940,0

6. Забезпечення реалізації державної політики у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності та земельних відносин, а також у сфері Державного земельного

Кількість сертифікованих інженерів-геодезистів, внесених в Державний реєстр	од.		200,0	300,0	400,0	500,0
Кількість наданих дозволів та висновків державної експертизи центральним апаратом	од.		1 400,0	1 800,0	2 000,0	1 700,0
Кількість розроблених нормативно-правових актів центральним апаратом	од.		15,0	20,0	25,0	25,0
Кількість виданих кваліфікаційних сертифікатів інженерів-землевпорядників центральним апаратом	од.		1 500,0	50,0	40,0	30,0

7. Забезпечення належного рівня життя, здоров'я та захисту інтересів громадян

Кількість перевірок суб'єктів господарювання	тис.од.	25,2	28,3	38,9	41,0	43,2
Зменшення обсягу неякісної продукції на споживчому ринку	відс.	-3,5	2,0	3,0	3,0	3,5
Кількість об'єктів, на яких організовано здійснення обов'язкових протиепізоотичних заходів	тис.од.	49,5	51,0	51,0	51,0	52,0

4. Розподіл граничного обсягу видатків/надання кредитів загального фонду державного бюджету на 2018 рік та індикативних прогнозних показників на 2019 і 2020 роки за бюджетними програмами

(тис. грн.)

КПКВК	Найменування	Відповідальний виконавець	КФКВ	2016 рік (звіт)	2017 рік (затверд.)	2018 рік (проект)	2019 рік (прогноз)	2020 рік (прогноз)	Номера стратегічних цілей
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2801010	Загальне керівництво та управління у сфері агропромислового комплексу	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421	85 869,4	122 250,9	163 011,2	198 885,6	199 063,8	1, 2, 3
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421	279 814,2	300 000,0	66 000,0	600 000,0	1 000 000,0	1, 2, 3
2801050	Дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку агропромислового комплексу, підготовка наукових кадрів, наукові розробки у сфері	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0482	50 503,6	71 479,5	77 561,0	80 416,7	95 925,5	2, 3

2801120	Повернення коштів, наданих на формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також для закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801130	Підвищення кваліфікації фахівців агропромислового комплексу	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0950	5 682,6	10 517,4	12 106,1	11 832,4	14 114,3	2, 3
2801160	Ліквідація та екологічна реабілітація території впливу гірничих робіт державного підприємства "Солотвинський солерудник" Тячівського району Закарпатської області	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0513	3 004,9	8 024,0	8 483,6	9 027,3	10 768,2	8
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421		55 000,0		72 000,0	120 000,0	1, 2, 3
2801230	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421			1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	1, 2, 3
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801310	Організація і регулювання діяльності установ в системі агропромислового комплексу та забезпечення діяльності Аграрного фонду	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421	48 686,6	74 504,7	86 409,0	83 820,2	86 705,5	1, 2, 3
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421		75 000,0				1, 2, 3
2801380	Повернення бюджетних позичок, наданих на закупівлю сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994-1997 років	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801390	Повернення коштів, наданих Міністерству аграрної політики та продовольства України для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу, а також закупівлі племінних нетелів та корів, вітчизняної техніки і обладн	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801400	Повернення кредитів, наданих з державного бюджету фермерським господарствам	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421		25 000,0				1, 2, 3
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421	29 985,7	170 000,0	2 300 000,0			1, 2, 3
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421						
2801580	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	0421		1 473 000,0	2 945 000,0	5 418 000,0	5 530 000,0	1, 2, 3
2803010	Керівництво та управління у сфері продовольства	Державний департамент продовольства	0442						
2803010	Керівництво та управління у сфері геодезії, картографії та кадастру	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	0421		998 819,7	1 444 375,2	2 022 161,5	2 024 291,1	4, 5, 6
2803020	Проведення земельної реформи	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	0421		104 800,0	452 800,0	132 300,0	296 500,0	4, 5, 6

2803030	Загальнодержавні топографо-геодезичні та картографічні роботи, демаркація та делімітація державного кордону	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	0411		5 034,3	5 034,3	5 034,3	5 034,3	4, 5, 6
2804010	Керівництво та управління у сфері рибного господарства	Державне агентство рибного господарства України	0423	116 710,4	277 923,6	326 771,9	451 834,9	452 029,8	1, 2, 3
2804020	Організація діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного господарства	Державне агентство рибного господарства України	0423	38 340,5	52 763,0	61 217,1	69 553,2	70 493,7	1, 2, 3
2804030	Прикладні науково-технічні розробки, виконання робіт за державними замовленнями у сфері рибного господарства	Державне агентство рибного господарства України	0482	745,3	870,1	1 100,0	2 100,0	8 000,0	1, 2, 3
2804070	Селекція у рибному господарстві та відтворення водних біоресурсів у внутрішніх водоймах та Азово-Чорноморському басейні	Державне агентство рибного господарства України	0423		40 000,0	10 530,7	35 677,8	26 058,4	1, 2, 3
2804090	Міжнародна діяльність у галузі рибного господарства	Державне агентство рибного господарства України	0423	4 491,2	6 479,8	4 300,0	5 300,0	4 800,0	1, 2, 3
2805010	Керівництво та управління у сфері лісового господарства	Державне агентство лісових ресурсів України	0422	49 229,8	88 551,4	126 390,2	179 584,0	179 734,0	1, 2, 3
2805020	Дослідження, прикладні розробки та підготовка наукових кадрів у сфері лісового господарства	Державне агентство лісових ресурсів України	0150	5 122,1	7 142,6	14 851,6	12 675,7	15 561,4	1, 2, 3
2805060	Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді	Державне агентство лісових ресурсів України	0422	66 163,0	123 949,6	132 859,9	134 112,2	164 643,3	1, 2, 3
2807010	Здійснення державного контролю у галузі сільського господарства	Державна інспекція сільського господарства України	0421						
2809010	Керівництво та управління у сфері безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	0411	634 625,4	1 068 384,5	1 498 744,3	2 104 473,5	2 105 509,1	1, 2, 3, 7
2809020	Протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	0421	56 476,4	113 656,7	687 195,0	102 743,3	75 953,8	1, 2, 3, 7
2809030	Організація та регулювання діяльності установ в системі Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	0421	134 838,5	192 710,7	220 615,8	244 448,0	257 701,4	1, 2, 3, 7
2809040	Проведення лабораторних випробувань, вимірювань, досліджень та експертизи під час здійснення державного контролю (нагляду)	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	0470	1 251,0	124 697,8	124 697,8	124 697,8	124 697,8	1, 2, 3, 7
	ВСЬОГО:			**1 611 540,6**	**5 590 560,3**	**11 770 054,7**	**13 100 678,4**	**13 867 585,4**	

Перший заступник Міністра аграрної політики та продовольства України _____ (підпис) **М.П. МАРТИНЮК** (прізвище та ініціали)

Директор Департаменту фінансово-кредитної політики _____ (підпис) **Б.Р. АХІДЖАНОВ** (прізвище та ініціали)

Додаток 3

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 8 лютого 2017 р. № 77
Київ

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосптоваровиробників

Відповідно до частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосптоваровиробників, що додається.

Прем'єр-міністр України

Інд. 75

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 8 лютого 2017 р. № 77

ПОРЯДОК
використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосптоваровиробників

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті Мінекономіки за програмою "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників" (далі - бюджетні кошти).

Ціллю використання бюджетних коштів є збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, підвищення продуктивності в сільському господарстві, сприяння розвитку аграрного ринку та забезпечення продовольчої безпеки.

2. Головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми є Мінекономіки.

3. Бюджетні кошти спрямовуються на:

державну підтримку розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції;

фінансову підтримку розвитку фермерських господарств;

часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва;

фінансову підтримку заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів;

фінансову підтримку розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства;

надання сімейним фермерським господарствам додаткової фінансової підтримки через механізм доплати на користь застрахованих осіб - членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

державну підтримку страхування сільськогосподарської продукції;

відшкодовування втрат від пошкодження посівів сільськогосподарських культур внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників, які використовують меліоровані землі;

державну підтримку виробників органічної сільськогосподарської продукції;

державну підтримку виробників картоплі;

державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників шляхом виділення бюджетних субсидій з розрахунку на одиницю оброблюваних угідь.

3[-1]. Розподіл коштів за напрямами затверджується Мінекономіки.

4. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства, здійснюється в установленому законодавством порядку.

5. Закупівля товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти здійснюється в установленому законом порядку.

6. Операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються відповідно до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого в установленому законодавством порядку.

7. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 7 лютого 2018 р. № 106
Київ

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 911 від 24.10.2018
№ 126 від 30.01.2019
№ 916 від 06.11.2019
№ 954 від 15.11.2019}

{Додатково див. Постанову Шостого апеляційного адміністративного суду № 826/13664/18 від 10.12.2019}

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 1151 від 27.12.2019
№ 447 від 03.06.2020
№ 780 від 02.09.2020
№ 1098 від 11.11.2020
№ 1239 від 14.12.2020
№ 384 від 21.04.2021
№ 612 від 16.06.2021}

{Установити, що до 31 грудня 2019 р. державна підтримка одержувачам за напрямами, визначеними абзацами другим, третім, п'ятим та дев'ятим пункту 5 Порядку, затвердженого цією Постановою, здійснюється через банки-резиденти, що підписали з Міністерством аграрної політики та продовольства Меморандум про загальні засади співробітництва згідно з Постановою КМ № 954 від 15.11.2019}

Відповідно до частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств, що додається.

Прем'єр-міністр України

Інд. 75

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 7 лютого 2018 р. № 106
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 21 квітня 2021 р. № 384)

ПОРЯДОК
використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

{У тексті Порядку слово "Мінекономіки" замінено словом "Мінагрополітики" згідно з Постановою КМ № 612 від 16.06.2021}

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників", які спрямовуються на фінансову підтримку розвитку фермерських господарств (далі - бюджетні кошти).

2. Головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми є Мінагрополітики.

Розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня, що спрямовуються на фінансову підтримку шляхом виділення бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар), є Український державний фонд підтримки фермерських господарств (далі - Укрдержфонд).

Розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, що спрямовуються на фінансову підтримку шляхом виділення спеціальної бюджетної дотації за утримання корів усіх напрямів продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства, є структурні підрозділи облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку.

3. Фінансова підтримка надається:

фермерському господарству, яке має чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 20000000 гривень, у власності та/або користуванні якого перебувають землі сільськогосподарського призначення;

зареєстрованому в поточному році фермерському господарству, у власності та/або користуванні якого перебувають землі сільськогосподарського призначення, незалежно від обсягу чистого доходу (виручки).

Зазначені фермерські господарства є одержувачами фінансової підтримки, передбаченої цим Порядком (далі - одержувачі).

4. Фінансова підтримка не надається одержувачам:

стосовно яких порушено справу про банкрутство;

яких в установленому порядку визнано банкрутами;

які перебувають на стадії ліквідації;

які мають на 1 число місяця, в якому буде прийматися рішення щодо здійснення виплат, прострочену більш як шість місяців заборгованість з платежів, контроль за справлянням яких покладено на органи ДПС, а також перед Укрдержфондом та його регіональними відділеннями за бюджетною програмою "Надання кредитів фермерським господарствам";

які не провадили господарську діяльність протягом трьох попередніх років (крім новостворених);

щодо яких виявлено факти незаконного одержання та/або нецільового використання бюджетних коштів.

Наявність обставин, зазначених в абзацах другому - четвертому цього пункту, перевіряється уповноваженим банком, Укрдержфондом та структурними підрозділами облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, з урахуванням інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, розміщеного на офіційному веб-сайті Мін'юсту.

5. Фінансова підтримка надається одержувачам за такими напрямами:

часткова компенсація витрат фермерським господарствам, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами (крім новостворених);

фінансова підтримка новостворених фермерських господарств для отримання сільськогосподарських дорадчих послуг;

бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) - новоствореним фермерським господарствам;

спеціальна бюджетна дотація за утримання корів усіх напрямів продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства.

Розподіл бюджетних коштів за напрямами, передбаченими цим пунктом, затверджується Мінагрополітики.

6. Фінансова підтримка за напрямами, визначеними абзацами другим та третім пункту 5 цього Порядку, надається через уповноважені банки, що підписали з Мінагрополітики Меморандум про загальні засади співробітництва (далі - уповноважений банк).

Меморандум підписується з уповноваженими банками, відібраними відповідно до Порядку відбору банків, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та заробітної плати працівникам бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. № 1231 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 39, ст. 1762; 2020 р., № 6, ст. 278, № 93, ст. 3004).

Форми заявок для отримання фінансової підтримки затверджуються Мінагрополітики.

7. Часткова компенсація витрат фермерським господарствам, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами (крім новостворених) за напрямами зоотехнія, ветеринарія, агрономія, оподаткування в сільському господарстві, бухгалтерський облік в сільському господарстві, управлінський облік, органічне виробництво, залучення фінансово-кредитних ресурсів, впровадження систем безпечності під час виробництва харчових продуктів і кормів для тварин, екологічне управління та зовнішньоекономічна діяльність надається у розмірі 90 відсотків вартості, але не більше ніж 10000 гривень (далі - часткова компенсація).

Для отримання часткової компенсації одержувач подає уповноваженому банку заявку та такі документи:

копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8^{-1} Закону України "Про фермерське господарство"), дійсну на дату подання заявки;

копію фінансового документа, що підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік;

копію сертифіката на право надання дорадчих послуг, виданого сільськогосподарській дорадчій службі, яка зареєстрована відповідно до Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність" та з якою укладено договір;

копію договору про надання дорадчих послуг;

копію акта про надання дорадчої послуги;

копію платіжного доручення про оплату послуг згідно з договором.

Граничний строк подання документів для отримання часткової компенсації - 15 листопада поточного року.

Подаються оригінали або належним чином засвідчені копії документів в електронній або паперовій формі.

Уповноважені банки формують реєстри одержувачів часткової компенсації витрат, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами (далі - реєстри), і щомісяця до 10 числа, але не пізніше 20 листопада поточного року, подають їх до Мінагрополітики в електронній та паперовій формі.

Мінагрополітики на підставі поданих уповноваженими банками реєстрів:

формує щомісяця до 15 числа, але не пізніше 25 листопада поточного року, перелік одержувачів на отримання часткової компенсації і надсилає його ДПС та Укрдержфонду з метою проведення перевірки наявності обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку;

виключає на підставі інформації від ДПС та Укрдержфонду, наданої протягом п'яти календарних днів, з переліку одержувачів, щодо яких виявлено наявність обставин,

зазначених в абзаці п’ятому пункту 4 цього Порядку, і формує протягом двох робочих днів з дати отримання інформації від ДПС та Укрдержфонду, але не пізніше 5 грудня поточного року, перелік одержувачів у розрізі уповноважених банків для виплати часткової компенсації;

затверджує протягом десяти робочих днів, але не пізніше 10 грудня поточного року, розподіл бюджетних коштів між уповноваженими банками в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі в компенсації.

Мінагрополітики перераховує з рахунка, відкритого в Казначействі, уповноваженим банкам бюджетні кошти на підставі:

підписаного Мінагрополітики з уповноваженим банком Меморандуму про загальні засади співробітництва;

розподілу бюджетних коштів між уповноваженими банками;

реєстру у розрізі уповноважених банків для виплати часткової компенсації.

Уповноважений банк протягом трьох банківських днів з дати отримання коштів від Мінагрополітики перераховує їх на поточні рахунки одержувачів та протягом двох робочих днів інформує Мінагрополітики про перерахування коштів.

Форму реєстру затверджує Мінагрополітики.

8. Фінансова підтримка новостворених фермерських господарств у період їх становлення (перші три роки після створення) для отримання сільськогосподарських дорадчих послуг за напрямами зоотехнія, ветеринарія, агрономія, оподаткування в сільському господарстві, бухгалтерський облік в сільському господарстві, управлінський облік, органічне виробництво, екологічне управління, залучення фінансово-кредитних ресурсів та диверсифікація сільськогосподарської діяльності (далі - фінансова підтримка) надається один раз у розмірі, що не перевищує 36000 гривень, за умови попередньо укладеного до кінця поточного бюджетного періоду договору та на підставі акта/актів виконаних робіт.

Договір укладається між одержувачем та сільськогосподарською дорадчою службою або сільськогосподарським дорадником/експертом-дорадником, зареєстрованим у встановленому законодавством порядку суб’єктом підприємницької діяльності.

Для отримання фінансової підтримки одержувач подає уповноваженому банку заявку та такі документи:

копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8^{-1} Закону України “Про фермерське господарство”), актуальну на дату подання заявки;

копію фінансового документа, що підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік, а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році, - копію фінансового звіту або податкову декларацію платника податку за останній звітний період;

копію сертифіката на право надання дорадчих послуг, виданого сільськогосподарській дорадчій службі, або кваліфікаційного свідоцтва сільськогосподарського дорадника/експерта-дорадника, які зареєстровані відповідно до Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність" та з якими укладено договір;

копію договору про надання сільськогосподарських дорадчих послуг;

акт/акти виконаних робіт.

Подаються оригінали або належним чином засвідчені копії документів в електронній або паперовій формі.

Граничний строк подання документів для отримання фінансової підтримки - 15 листопада поточного року.

Уповноважені банки формують реєстри одержувачів фінансової підтримки для отримання сільськогосподарських дорадчих послуг і щомісяця до 10 числа, але не пізніше 20 листопада поточного року, подають їх до Мінагрополітики в електронній та паперовій формі.

Мінагрополітики на підставі поданих уповноваженими банками реєстрів одержувачів фінансової підтримки для отримання сільськогосподарських дорадчих послуг:

формує щомісяця до 15 числа, але не пізніше 25 листопада поточного року, перелік одержувачів фінансової підтримки для отримання сільськогосподарських дорадчих послуг і надсилає його ДПС та Укрдержфонду з метою проведення перевірки наявності обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку;

виключає на підставі інформації від ДПС та Укрдержфонду, наданої протягом п'яти календарних днів, з переліку одержувачів, щодо яких виявлено наявність обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку, і формує протягом двох робочих днів з дати отримання інформації від ДПС та Укрдержфонду, але не пізніше 5 грудня поточного року, перелік одержувачів у розрізі уповноважених банків для виплати фінансової підтримки;

затверджує протягом десяти робочих днів, але не пізніше 10 грудня поточного року, розподіл бюджетних коштів між уповноваженими банками в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі у фінансовій підтримці.

Мінагрополітики перераховує з рахунка, відкритого в Казначействі, уповноваженим банкам бюджетні кошти на підставі:

підписаного Мінагрополітики з уповноваженим банком Меморандуму про загальні засади співробітництва;

розподілу бюджетних коштів між уповноваженими банками;

реєстру у розрізі уповноважених банків для виплати фінансової підтримки.

Уповноважений банк протягом трьох банківських днів з дати отримання коштів від Мінагрополітики перераховує їх на поточні рахунки одержувачів та протягом двох робочих днів інформує Мінагрополітики про перерахування коштів.

Форму реєстру затверджує Мінагрополітики.

9. Новоствореним фермерським господарствам у період їх становлення (перші три роки після створення) виділяється бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) один раз виключно для провадження сільськогосподарської діяльності у розмірі 5000 гривень на 1 гектар, але не більше 100000 гривень на одне фермерське господарство.

Для отримання бюджетної субсидії новостворені фермерські господарства подають регіональним відділенням Укрдержфонду заявку та такі документи:

копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8^{-1} Закону України "Про фермерське господарство");

копію фінансового документа, що підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік (для фермерського господарства), а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році, - копію фінансового звіту або податкову декларацію платника податку за останній звітний період;

одну із таких відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджують право власності та/або користування земельною ділянкою, актуальну на дату подання заявки:

стосовно земель фермерського господарства як юридичної особи - для земельних ділянок, що перебувають у власності та/або користуванні фермерського господарства, або земельних ділянок, які перебувають у користуванні голови фермерського господарства, наданих йому із земель державної або комунальної власності для ведення фермерського господарства;

стосовно земель фермерського господарства, створеного без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8^{-1} Закону України "Про фермерське господарство", для земельних ділянок, які перебувають у власності та/або користуванні членів фермерського господарства.

Подаються оригінали або належним чином засвідчені копії документів в електронній та паперовій формі.

Регіональні відділення Укрдержфонду формують реєстри новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, і подають їх до 10 числа поточного місяця Укрдержфонду в електронній та паперовій формі.

Граничний строк подання документів до регіональних відділень Укрдержфонду для отримання бюджетної субсидії - 30 жовтня поточного року.

Реєстр новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, містить інформацію про повне найменування, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про

це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) фізичної особи - підприємця; площу земель сільськогосподарського призначення; суму коштів, що підлягає виплаті.

Укрдержфонд:

перевіряє наявність заборгованості перед Укрдержфондом та його регіональними відділеннями за бюджетною програмою "Надання кредитів фермерським господарствам";

формує двічі на рік до 1 липня та 10 листопада перелік новостворених фермерських господарств на отримання бюджетної субсидії та надсилає його ДПС з метою проведення перевірки наявності обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку;

виключає на підставі інформації від ДПС, наданої протягом п'яти календарних днів, з переліку новостворених фермерських господарств на отримання бюджетної субсидії новостворені фермерські господарства, щодо яких виявлено наявність обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку, і формує до 10 липня та 20 листопада зведений реєстр новостворених фермерських господарств на отримання бюджетної субсидії, який подає Мінагрополітики.

Мінагрополітики затверджує до 15 липня та 25 листопада на підставі наданого Укрдержфондом зведеного реєстру новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, розподіл бюджетних коштів, передбачених Мінагрополітики у державному бюджеті для фінансової підтримки фермерських господарств за відповідним напрямом, та спрямовує протягом п'яти робочих днів з дати затвердження бюджетні кошти до Укрдержфонду в межах бюджетних асигнувань.

Укрдержфонд протягом п'яти робочих днів з дати отримання коштів від Мінагрополітики перераховує їх на поточні рахунки новостворених фермерських господарств та протягом двох робочих днів інформує Мінагрополітики про перерахування коштів.

Форми реєстрів затверджуються Мінагрополітики.

10. Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів усіх напрямів продуктивності надається на безповоротній основі одержувачам, у власності яких перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства, за кожну наявну станом на 1 липня поточного року корову в розмірі 5000 гривень, але не більше 250000 гривень (далі - дотація за утримання корів).

Дотація за утримання корів надається одержувачам, які не отримували протягом поточного бюджетного періоду дотацію за приріст поголів'я корів відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 107 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 22, ст. 729; 2020 р., № 43, ст. 1395).

Для отримання дотації за утримання корів одержувачі подають до структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового

розвитку, заявку із зазначенням кількості корів усіх напрямів продуктивності (станом на 1 липня поточного року) та такі документи:

довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;

копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8^1 Закону України "Про фермерське господарство"), дійсну на дату подання заявки;

копію фінансового документа, що підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік, а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році, - копію фінансового звіту або податкову декларацію платника податку за останній звітний період.

Подаються оригінали або належним чином засвідчені копії документів в електронній або паперовій формі.

Граничний строк подання документів для отримання дотації за утримання корів - 31 серпня поточного року.

Документи, подані не в повному обсязі, повертаються одержувачу в триденний строк із зазначенням причини повернення.

Заявки, що надійшли після закінчення строку їх подання, не розглядаються.

За зверненням структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, Адміністратор Єдиного державного реєстру тварин у п'ятиденний строк подає інформацію за кожним одержувачем про кількість ідентифікованого та зареєстрованого в установленому порядку поголів'я корів усіх напрямів продуктивності станом на 1 липня поточного року.

Структурні підрозділи облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, перевіряють подані заявки та документи на відповідність вимогам цього Порядку, визначають обсяг дотації за утримання корів за кожним одержувачем та протягом десяти днів, але не пізніше 15 вересня, подають до Мінагрополітики зведену відомість про нарахування сум дотації за утримання корів.

Форму відомості затверджує Мінагрополітики.

Мінагрополітики:

протягом п'яти робочих днів формує перелік одержувачів дотації за утримання корів і надсилає його ДПС та Укрдержфонду з метою проведення перевірки наявності обставин, зазначених в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку;

виключає на підставі інформації від ДПС та Укрдержфонду, наданої протягом п'яти календарних днів, з переліку одержувачів дотації за утримання корів одержувачів, щодо яких виявлено обставини, зазначені в абзаці п'ятому пункту 4 цього Порядку;

затверджує до 10 жовтня розподіл бюджетних коштів між структурними підрозділами облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового

розвитку, в розрізі кожного фермерського господарства пропорційно нарахованим сумам дотації за утримання корів у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань;

інформує структурні підрозділи облдержадміністрації, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, про прийняте рішення та спрямовує їм бюджетні кошти.

На підставі наказу Мінагрополітики про розподіл бюджетних коштів структурні підрозділи облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, здійснюють через банки розподіл бюджетних коштів між фермерськими господарствами, яким нарахована дотація за утримання корів, пропорційно нарахованим сумам та подають його органам Казначейства разом із платіжними дорученнями та/або переліком фермерських господарств, що містять інформацію, необхідну для перерахування коштів на рахунки, відкриті в банках.

Структурні підрозділи облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, надсилають щороку до 20 січня наступного бюджетного періоду до Мінагрополітики узагальнену інформацію про дотації за утримання корів усіх напрямів продуктивності.

11. Одержувач може скористатися фінансовою підтримкою протягом бюджетного періоду один раз за кожним з напрямів на загальну суму, яка не перевищує 10 тисяч розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року, з урахуванням пов’язаних з ним осіб у значенні підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України.

Особа, яка претендує на отримання державної підтримки, зобов’язана повідомити центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства, про всіх пов’язаних з нею осіб, які протягом бюджетного періоду є отримувачами державної підтримки, а також про зміни стосовно таких пов’язаних осіб.

Перерахунок сум фінансової підтримки, що надається одержувачам, які включені до реєстрів, сформованих відповідно до цього Порядку, не здійснюється.

12. Відповідність одержувачів критеріям, визначеним у пункті 3 цього Порядку, для отримання фінансової підтримки за відповідними напрямами зазначається одержувачами у заявках для отримання фінансової підтримки. У разі надання недостовірної інформації чи встановлення органами, уповноваженими здійснювати контроль за використанням бюджетних коштів, факту незаконного отримання бюджетних коштів одержувач протягом місяця повертає їх до державного бюджету і позбавляється протягом трьох років від дати виявлення такого порушення права на отримання фінансової підтримки.

13. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також реєстрація, облік бюджетних зобов’язань в органах Казначейства та проведення операцій, пов’язаних з використанням бюджетних коштів, здійснюються в установленому законодавством порядку.

Товари, придбані з використанням бюджетних коштів, не можуть бути відчужені протягом трьох років з дати їх придбання та використовуються за призначенням, крім випадку, коли такі товари прийняті уповноваженими банками у заставу і відчужуються в разі невиконання одержувачем зобов'язань за кредитним договором.

14. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства, та проведення операцій, пов'язаних з використанням бюджетних коштів, здійснюються в установленому законодавством порядку.

15. Розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня надсилає щороку до 15 січня наступного бюджетного періоду до Мінагрополітики узагальнену інформацію про використання коштів за напрямом, визначеним абзацом четвертим пункту 5 цього Порядку.

Мінагрополітики у місячний строк після закінчення бюджетного періоду подає Мінфіну звіт про використання бюджетних коштів у розрізі напрямів їх використання та після перевірки Казначейством зведеної бюджетної та консолідованої фінансової звітності головного розпорядника бюджетних коштів - інформацію про стан виконання результативних показників з результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання.

16. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним використанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

{Порядок в редакції Постанови КМ № 384 від 21.04.2021}

Додаток 4

Таблиця 3. Видатки державної підтримки сільгосптоваровиробників в 2010 - 2020 роках, млн грн

Код бюджетної класифікації	Найменування видатків за програмною класифікацією	Роки										
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД												
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів						300,0	285,0	300,0	66,0	451,8	
2801040	Часткове відшкодування суб'єктам господарювання вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва комбікормів		500,0									
2801150	Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів		5,0									
2801170	Фінансування заходів по захисту, відтворенню та підвищенню родючості грунтів		5,0									
2801180	Агрохімічна паспортизація земель сільськогосподарського призначення	1,0										
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі				91,8				55,0			
2801190	Селекція в тваринництві та птахівництві на підприємствах агропромислового комплексу	80,0	75,2									
2801200	Заходи по боротьбі з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин, запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин	1,0	0,9	34,0								
2801210	Бюджетна тваринницька дотація та державна підтримка виробництва продукції рослинництва		100,0									

2801220	Селекція в рослинництві	40,0	30,0									
2801230	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств									150,0	465,0	
2801240	Здійснення фінансової підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів та компенсації лізингових платежів		531,4									
2801270	Державна підтримка сільськогосподарської дорадчої служби	2,0	2,0									
2801340	Запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин	20,0	20,0									
2801350	Державна підтримка розвитку, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними								75,0	300,0	400,0	
2801360	Часткова компенсація вартості електроенергії, використаної для поливу на зрошуваних землях			50,0								
2801430	Часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва		10,0									
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам								25,0		200,0	
2801520	Фінансова підтримка створення оптових ринків сільськогосподарської продукції		10,0	200,0								
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва						250,0	30,0	170,0	3021,0		
1201140	Державна підтримка тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)										2930,0	
2801580	Фінансова підтримка с/г товаровиробників								1473,0	695,0	681,8	
2801590	Часткове відшкодування вартості будівництва нових тепличних комплексів		50,0									
1201150	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників											4 000,0

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД												
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі				5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
2801200	Заходи по боротьбі з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин, запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин				25,5							
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду	241,2	445,9	765,5	500,0	100,0	100,0	100,0	51,4	52,2	53,0	89,1
2801330	Створення і забезпечення резервного запасу сортового і гібридного насіння	5,0	5,0									
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, овочівництва, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	476,0	556,7	1075,0	100,0	100,0				300,0		
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам	15,0	28,0	27,8	27,9	27,9	25,6	15,8	65,0	43,1	44,5	67,0
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу			30,0	8,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	4,8	4,8
2801490	Закупівля племінних нетелів та корів, вітчизняної техніки та обладнання для агропромислового комплексу з наступною їх реалізацією сільськогосподарським підприємствам на умовах фінансового лізингу		85,0									
2801510	Державна підтримка розвитку хмелярства	84,0	98,3									
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва		2030,0	732,0	650,0	888,0						
2801560	Формування Аграрним фондом державного	3158,7	3712,3		7200,0	1400,0	1400,0	1400,0	773,0	894,0	891,7	

	інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб с/г товаровиробників											
2801580	Фінансова підтримка с/г товаровиробників								3301,3			

Додаток 5

Виділені та використані бюджетні призначення в розрізі бюджетних програм підтримки за 2010 – 2020 роки

гривень

Код бюджетної класифікації	Показники	Загальний фонд				Спеціальний фонд			Разом			Відсоток,%
		Затверджено Верховною Радою України на відповідний рік з урахуванням змін	План на відповідний рік з урахуванням внесених змін	Направлено відкритих асигнувань на здійснення видатків за рік	Виконано за рік	Затверджено Верховною Радою України на відповідний рік з урахуванням змін	План на рік з урахуванням внесених змін	Виконано за рік	Затверджено Верховною Радою України на відповідний рік з урахуванням змін	План на рік з урахуванням внесених змін	Виконано за рік	
2010 рік												
0421	Сільське господарство	2 727 959 500,00	2 977 959 500,00		2 912 381 613,41	1 989 956 500,00	4 090 529 674,02	3 692 650 839,14	4 717 916 000,00	7 068 489 174,02	6 605 032 452,55	93,4
2011 рік												
2801040	Часткове відшкодування суб'єктам господарювання вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств з виробництва комбікормів	500 000 000,00	500 000 000,00	500 000 000,00	347 537 400,00				500 000 000,00	500 000 000,00	347 537 400,00	69,5
2801150	Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	5 000 000,00							5 000 000,00			
2801170	Фінансування заходів по захисту, відтворенню та підвищенню родючості ґрунтів	5 000 000,00							5 000 000,00			

2801190	Селекція в тваринництві та птахівництві на підприємствах агропромислового комплексу	75 200 000,00	56 550 000,00	52 968 712,00	44 103 566,61				75 200 000,00	56 550 000,00	44 103 566,61	78,0
2801200	Заходи по боротьбі з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин	902 500,00	902 500,00	902 500,00	902 424,50				902 500,00	902 500,00	902 424,50	99,9
2801210	Бюджетна тваринницька дотація та державна підтримка виробництва продукції рослинництва	100 000 000,00	100 000 000,00	33 149 487,78	32 108 877,35				100 000 000,00	100 000 000,00	32 108 877,35	32,1
2801220	Селекція в рослинництві	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	29 715 850,00				30 000 000,00	30 000 000,00	29 715 850,00	99,0
2801240	Здійснення фінансової підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів та компенсації лізингових платежів	531 416 500,00	626 066 500,00	622 201 039,81	619 823 150,68				531 416 500,00	626 066 500,00	619 823 150,68	99,0
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					445 900 000,00	445 900 000,00	235 976 345,44	445 900 000,00	445 900 000,00	235 976 345,44	52,9
2801260	Заходи з охорони і захисту, раціонального використання лісів, наданих в постійне користування агропромисловим підприємствам	17 757 500,00	17 757 500,00	17 030 700,00	16 578 404,00				17 757 500,00	17 757 500,00	16 578 404,00	93,4
2801270	Державна підтримка сільськогосподарської дорадчої служби	2 000 000,00							2 000 000,00			
2801330	Створення і забезпечення резервного запасу сортового та гібридного насіння					5 000 000,00	5 000 000,00	1 652 006,40	5 000 000,00	5 000 000,00	1 652 006,40	33,0

2801340	Запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	19 470 637,42				20 000 000,00	20 000 000,00	19 470 637,42	97,4
2801350	Закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними					556 750 000,00	556 750 000,00	306 614 368,52	556 750 000,00	556 750 000,00	306 614 368,52	55,1
2801430	Часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00				10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	100,0
2801510	Державна підтримка розвитку хмелярства					98 250 000,00	98 250 000,00	20 492 681,79	98 250 000,00	98 250 000,00	20 492 681,79	20,9
2801520	Фінансова підтримка створення оптових ринків сільськогосподарської продукції	10 000 000,00	210 000 000,00	210 000 000,00	198 000 000,00				10 000 000,00	210 000 000,00	198 000 000,00	94,3
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва					2 030 000 000,00	2 030 000 000,00	107 460 260,00	2 030 000 000,00	2 030 000 000,00	107 460 260,00	5,3
2801590	Часткове відшкодування вартості будівництва нових тепличних комплексів	50 000 000,00	60 000 000,00	59 994 300,00	28 540 370,00				50 000 000,00	60 000 000,00	28 540 370,00	47,6
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					28 000 000,00	28 000 000,00	21 734 400,00	28 000 000,00	28 000 000,00	21 734 400,00	77,6
2801490	Закупівля племінних нетелів та корів, вітчизняної техніки і обладнання для агропромислового комплексу з наступною їх реалізацією сільськогосподарським підприємствам на умовах фінансового лізингу	85 000 000,00	85 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00				85 000 000,00	85 000 000,00	25 000 000,00	29,4
2801560	Формування державного інтервенційного фонду Аграрним фондом, а також закупівлі					3 712 337 500,00	8 712 337 500,0	2 746 376 497,02	3 712 337 500,00	8 712 337 500,00	2 746 376 497,02	31,5

	матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників											
2012 рік												
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі	822 376 300,00	822 376 300,00	670 877 626,00	245 945 732,65	5 000 000,00	5 000 000,00	1 497 149,18	827 376 300,00	827 376 300,00	247 442 881,83	29,9
2801200	Заходи по боротьбі з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин, запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин	34 000 000,00	34 000 000,00	33 695 600,00	33 571 522,60				34 000 000,00	34 000 000,00	33 571 522,60	98,7
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					765 500 000,00	765 500 000,00	230 433 245,66	765 500 000,00	765 500 000,00	230 433 245,66	30,1
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними					1 075 000 000,00	1 075 000 000,00	309 164 080,69	1 075 000 000,00	1 075 000 000,00	309 164 080,69	28,8
2801360	Часткова компенсація вартості електроенергії, використаної для поливу на зрошуваних землях	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	3 149 646,35				50 000 000,00	50 000 000,00	3 149 646,35	6,3
2801520	Фінансова підтримка створення оптових ринків сільськогосподарської продукції	200 000 000,00	200 000 000,00	100 205 381,00	42 118 200,00				200 000 000,00	200 000 000,00	42 118 200,00	21,1
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва					732 000 000,00	732 000 000,00	238 922 472,66	732 000 000,00	732 000 000,00	238 922 472,66	32,6

2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					27 800 000,00	27 800 000,00	6 430 500,00	27 800 000,00	27 800 000,00	6 430 500,00	23,1
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00		5 024 200,00	5 024 200,00		30 024 200,00	30 024 200,00		
2801560	Формування державного інтервенційного фонду Аграрним фондом, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					7 200 000 000,00	7 200 000 000,0	2 227 583 546,82	7 200 000 000,00	7 200 000 000,00	2 227 583 546,82	30,9
					2013 рік							
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі	91 777 900,00	71 777 900,00	753 836,72	261 534,24	5 000 000,00	5 000 000,00	699 390,60	96 777 900,00	76 777 900,00	960 924,84	1,25
2801200	Заходи по боротьбі з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин, запобігання розповсюдженню збудників інфекційних хвороб тварин	25 500 000,00	25 500 000,00	24 712 175,00	24 712 175,00				25 500 000,00	25 500 000,00	24 712 175,00	96,9
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					500 000 000,00	500 000 000,00	497 407 530,32	500 000 000,00	500 000 000,00	497 407 530,32	99,5
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними					100 000 000,00	500 000 000,00	94 793 549,52	100 000 000,00	500 000 000,00	94 793 549,52	19,0

2801540	Державна підтримка галузі тваринництва					650 000 000,00	1 239 804 100,00	721 006 128,48	650 000 000,00	1 239 804 100,00	721 006 128,48	58,1
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					27 900 000,00	27 900 000,00	6 353 100,00	27 900 000,00	27 900 000,00	6 353 100,00	22,8
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					8 842 500,00	8 842 500,00		8 842 500,00	8 842 500,00		
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					7 200 000 000,00	7 200 000 000,00	625 894 108,77	7 200 000 000,00	7 200 000 000,00	625 894 108,77	8,7
2014 рік												
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00		5 000 000,00	5 000 000,00		
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					100 000 000,00	100 000 000,00	99 710 017,85	100 000 000,00	100 000 000,00	99 710 017,85	99,7
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними					100 000 000,00	100 000 000,00	43 926 551,95	100 000 000,00	100 000 000,00	43 926 551,95	43,9
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва					888 010 700,00	888 010 700,00	371 204 091,05	888 010 700,00	888 010 700,00	371 204 091,05	41,8

2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					27 900 000,00	27 900 000,00	15 870 097,13	27 900 000,00	27 900 000,00	15 870 097,13	56,9
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					3 818 400,00	3 818 400,00		3 818 400,00	3 818 400,00		
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	4 628 435,43	1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	4 628 435,43	0,33
2015 рік												
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	300 000 000,00	300 000 000,00	300 000 000,00	290 646 504,71				300 000 000,00	300 000 000,00	290 646 504,71	96,9
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00		5 000 000,00	5 000 000,00		
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					100 000 000,00	100 000 000,00	27 909 217,42	100 000 000,00	100 000 000,00	27 909 217,42	27,9
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва	250 000 000,00	250 000 000,00	40 584 849,00	40 584 849,00				250 000 000,00	250 000 000,00	40 584 849,00	16,2
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					25 600 000,00	25 600 000,00	25 600 000,00	25 600 000,00	25 600 000,00	25 600 000,00	100

2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					3 818 400,00	3 818 400,00		3 818 400,00	3 818 400,00		
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	12 540 631,54	1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	12 540 631,54	0,9
2016 рік												
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	285 000 000,00	285 000 000,00	279 814 276,00	279 814 275,73				285 000 000,00	285 000 000,00	279 814 275,73	98,2
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00		5 000 000,00	5 000 000,00		
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					100 000 000,00	100 000 000,00	25 395 591,34	100 000 000,00	100 000 000,00	25 395 591,34	25,4

2801540	Державна підтримка галузі тваринництва	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	29 985 713,00				30 000 000,00	30 000 000,00	29 985 713,00	99,9
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					15 819 200,00	15 819 200,00	14 810 400,00	15 819 200,00	15 819 200,00	14 810 400,00	93,6
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					3 818 400,00	3 818 400,00		3 818 400,00	3 818 400,00		
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	72 714,92	1 400 000 000,00	1 400 000 000,00	72 714,92	0,01
2017 рік												
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	300 000 000,00	300 000 000,00	294 889 222,00	294 839 032,16				300 000 000,00	300 000 000,00	294 839 032,16	98,3
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі	55 000 000,00	55 000 000,00	54 106 905,00	54 106 905,00	5 000 000,00	5 000 000,00	2 834 000,00	60 000 000,00	60 000 000,00	56 940 905,00	94,9
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					51 400 000,00	51 400 000,00	27 629 332,34	51 400 000,00	51 400 000,00	27 629 332,34	53,7

2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	75 000 000,00	299 300 000,00	298 831 751,00	298 598 344,93				75 000 000,00	299 300 000,00	298 598 344,93	99,8
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва	170 000 000,00	170 000 000,00	169 999 693,00	165 839 539,55				170 000 000,00	170 000 000,00	165 839 539,55	97,6
2801580	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	1 473 000 000,00	1 248 700 000,00	1 021 449 757,83	1 021 449 757,83	3 301 300 000,00	3 301 300 000,00	3 112 606 457,53	4 774 300 000,00	4 550 000 000,00	4 134 056 215,36	90,9
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00	40 000 000,00	40 000 000,00	39 600 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00	64 600 000,00	99,4
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					3 818 400,00	3 818 400,00	3 818 376,80	3 818 400,00	3 818 400,00	3 818 376,80	100
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					773 000 000,00	773 000 000,00		773 000 000,00	773 000 000,00		
2018 рік												
2801030	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	66 000 000,00	266 000 000,00	265 912 953,00	265 912 953,00				66 000 000,00	266 000 000,00	265 912 953,00	99,9
2801180	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00	2 850 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	2 850 000,00	57,0

2801230	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	150 000 000,00	210 000 000,00	204 306 940,32	203 263 527,12				150 000 000,00	210 000 000,00	203 263 527,12	96,8
2801250	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					52 200 000,00	52 200 000,00		52 200 000,00	52 200 000,00		
2801350	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	300 000 000,00	400 000 000,00	394 964 500,65	394 334 500,65				300 000 000,00	400 000 000,00	394 334 500,65	98,6
2801540	Державна підтримка галузі тваринництва	3 021 000 000,00	2 401 000 000,00	2 393 294 843,36	2 389 844 217,36				3 021 000 000,00	2 401 000 000,00	2 389 844 217,36	99,5
2801580	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	695 000 000,00	955 000 000,00	912 940 176,69	912 860 815,41				695 000 000,00	955 000 000,00	912 860 815,41	95,6
2801460	Надання кредитів фермерським господарствам					43 100 000,00	43 100 000,00	42 580 100,00	43 100 000,00	43 100 000,00	42 580 100,00	98,8
2801490	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					3 818 400,00	3 818 400,00	956 155,93	3 818 400,00	3 818 400,00	956 155,93	25,0
2801560	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					894 000 000,00	894 000 000,00		894 000 000,00	894 000 000,00		

2019 рік												
1201040	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	451 760 000,00	451 760 000,00	450 035 382,24	449 824 051,44				451 760 000,00	451 760 000,00	449 824 051,44	99,6
1201090	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00	2 038 700,00	5 000 000,00	5 000 000,00	2 038 700,00	40,8
1201100	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	465 000 000,00	465 000 000,00	462 422 522,01	416 916 523,44				465 000 000,00	465 000 000,00	416 916 523,44	89,7
1201110	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					53 000 000,00	53 000 000,00		53 000 000,00	53 000 000,00		
1201130	Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	400 000 000,00	400 000 000,00	400 000 000,00	397 878 920,00				400 000 000,00	400 000 000,00	397 878 920,00	99,5
1201140	Державна підтримка тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)	2 930 000 000,00	2 930 000 000,00	2 433 689 420,95	2 432 984 266,95				2 930 000 000,00	2 930 000 000,00	2 432 984 266,95	83,0
1201150	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	681 790 000,00	681 790 000,00	641 032 519,72	640 215 884,22				681 790 000,00	681 790 000,00	640 215 884,22	93,9
1201200	Надання кредитів фермерським господарствам	200 000 000,00	200 000 000,00	200 000 000,00	190 700 000,00	44 500 000,00	44 500 000,00	32 347 500,00	244 500 000,00	244 500 000,00	223 047 500,00	91,2

1201210	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					4 773 000,00	4 773 000,00		4 773 000,00	4 773 000,00		
1201260	Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників					891 700 000,00	891 700 000,00		891 700 000,00	891 700 000,00		
2020 рік												
1201090	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі					5 000 000,00	5 000 000,00		5 000 000,00	5 000 000,00		
1201110	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду					89 100 000,00	89 100 000,00		89 100 000,00	89 100 000,00		
1201150	Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	4 000 000 000,00	3 980 000 000,00	3 968 342 136,98	3 968 015 424,03				4 000 000 000,00	3 980 000 000,00	3 968 015 424,03	99,7
1201200	Надання кредитів фермерським господарствам					67 000 000,00	67 000 000,00	66 745 200,00	67 000 000,00	67 000 000,00	66 745 200,00	99,6
1201210	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу					4 773 000,00	4 773 000,00		4 773 000,00	4 773 000,00		

Джерело: Державна казначейська служба України https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu

Додаток 6

Виділені та використані бюджетні кошти державної підтримки в розрізі напрямів за 2015 – 2020 роки

тис.грн

Код бюджетної класифікації	Найменування бюджетної програми/ Напрями використання бюджетних коштів	Затверджено у паспорті бюджетної програми			Касові видатки (надані кредити)			Відхилення		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
2015 рік										
2801560	**Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників**		**1400000,0**	**1400000,0**		**12540,6**	**12540,6**		**-1387459,4**	**-1387459,4**
2801540	**Державна підтримка галузі тваринництва**	**250000,0**			**40584,9**		**40584,9**			**-209415,1**
	Часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення телиць, нетелей, корів вітчизняного походження та племінних телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напряму продуктивності, племінних свинок та кнурців (класу "еліта"), племінних вівцематок, баранів, ярок	35000,0		35000,0				-35000,0		-35000,0
	Часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів та утворених на кооперативних засадах м'ясопереробних підприємств	215000,0		215000,0				-215000,0		-215000,0
2801490	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу**		**3818,4**	**3818,4**					**-3818,4**	**-3818,4**
2801460	**Надання кредитів фермерським господарствам**		**25600,0**	**25600,0**		**25600,0**	**25600,0**			

	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень		25600,0	25600,0		25600,0	25600,0			
2801250	**Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду**		**100000,0**	**100000,0**		**27909,2**	**27909,2**		**-72090,8**	**-72090,8**
	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду		99764,9	99764,9		27908,8	27908,8		-71856,1	-71856,1
	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Державної казначейської служби станом на 01.01.2015 року		235,1	235,1		0,4	0,4		-234,7	-234,7
2801180	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**		**5000,0**	**5000,0**					**-5000,0**	**-5000,0**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого фонду		5000,0	5000,0					-5000,0	-5000,0
2801030	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів**	**300000,0**		**300000,0**	**290646,5**		**290646,5**	**-9353,5**		**-9353,5**
	Часткова компенсація відсоткової ставки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за залученими у національній валюті банківськими кредитами	300000,0		300000,0	290646,5		290646,5	-9353,5		-9353,5

2016 рік										
2801560	**Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників**		**1400000,0**	**1400000,0**		**72,7**	**72,7**		**-1399927,3**	**-1399927,3**
2801540	**Державна підтримка галузі тваринництва**	**30000,0**		**30000,0**	**29585,7**		**9585,7**	**-414,3**		**-414,3**
	Часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення телиць, нетелей, корів вітчизняного походження та племінних телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напряму продуктивності, племінних свинок та кнурців (класу "еліта"), племінних вівцематок, баранів, ярок	30000,0		30000,0	29585,7		29585,7	-414,3		-414,3
2801490	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу**		**3818,4**	**3818,4**					**-3818,4**	**-3818,4**
	Надання позики лізингодавцю для закупівлі вітчизняної сільськогосподарської техніки і обладнання, племінних нетелів та корів		3818,4	3818,4					-3818,4	-3818,4
2801460	**Надання кредитів фермерським господарствам**		**15819,2**	**15819,2**		**14810,4**	**14810,4**		**-1008,8**	**-1008,8**
	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень		15819,2	15819,2		14810,4	14810,4		-1008,8	-1008,8
2801250	**Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду**		**100000,0**	**100000,0**		**25395,6**	**25395,6**		**-74604,4**	**-74604,4**
	Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду		99765,2	99765,2		25395,6	25395,6		-74369,6	-74369,6
	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах ДКСУ станом на 01 січня 2016 року		234,8	234,8					-234,8	-234,8
2801180	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**		**5000,0**	**5000,0**					**-5000,0**	**-5000,0**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого		5000,0	5000,0					-5000,0	-5000,0

	фонду									
2801030	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів**	**285000,0**		**285000,0**	**279814,3**		**279814,3**	**-5185,7**		**-5185,7**
	Часткова компенсація відсоткової ставки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за залученими у національній валюті банківськими кредитами	285000,0		285000,0	279814,3		279814,3	-5185,7		-5185,7
				2017 рік						
2801580	**Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників**	**1248700,0**	**3301300,0**	**4550000,0**	**1021449,8**	**3112606,5**	**4134056,3**	**-227250,2**	**-188693,5**	**-415943,7**
	Бюджетна дотація для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції	923000,0	3077000,0	4000000,0	923000,0	3077000,0	4000000,0			
	Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	325700,0	224300,0	550000,0	98449,8	35606,5	134056,3	-227250,2	-188693,5	-415943,7
2801030	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів**	**300000,0**		**300000,0**	**294839,0**		**294839,0**		**-5161,0**	**-5161,0**
	Часткова компенсація відсоткової ставки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за залученими у національній валюті банківськими кредитами	300000,0		300000,0	294839,0		294839,0		-5161,0	-5161,0
2801180	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**	**55000,0**	**5000,0**	**60000,0**	**54106,9**	**2834,0**	**56940,9**	**-893,1**	**-2166,0**	**-3059,1**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого фонду		5000,0	5000,0		2834,0	2834,0		-2166,0	-2166,0
	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах ДКСУ станом на 01 січня 2017 року	55000,0		55000,0	54106,9		54106,9	-893,1		-893,1
2801350	**Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними**	**299300,0**		**299300,0**	**298598,3**		**298598,3**		**-701,7**	**-701,7**
	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Державної казначейської служби станом на 01.01.2017 року (крім АР Крим, м. Севастополь та окупованих територій Донецької та Луганської областей)	176435,0		176435,0	182969,3		182969,3	- 6534,3		-6534,3
	Проведення робіт із закладення насаджень,	65000,0		65000,0	61723,4		61723,4	-3276,6		-3276,6

	догляду за ними до вступу у плодоношення									
	Будівництво холодильників з регульованим газовим середовищем ємністю від 500 тонн та камер швидкого заморожування плодів і ягід, придбання ліній товарної обробки плодів, механізмів та техніки	57865,0		57865,0	53905,6		53905,6	-3959,4		-3959,4
2801460	**Надання кредитів фермерським господарствам**	**25000,0**	**40000,0**	**65000,0**	**25000,0**	**39600,0**	**64600,0**		**-400,0**	**-400,0**
	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, проведення оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень, для закладення багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, зрошення та меліорації земель	25000,0	40000,0	65000,0	25000,0	39600,0	64600,0		-400,0	-400,0
2801490	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу**		**3818,4**	**3818,4**		**3818,4**	**3818,4**			
	Надання позики лізингодавцю для закупівлі вітчизняної сільськогосподарської техніки і обладнання		3818,4	3818,4		3818,4	3818,4			
2801540	**Державна підтримка галузі тваринництва**	**170000,0**		**170000,0**	**165839,5**		**165839,5**	**-4160,5**		**-4160,5**
	Часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення телиць, нетелей, корів вітчизняного походження та племінних телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напряму продуктивності, племінних свинок та кнурців, племінних вівцематок, баранів, ярок	11655,0		11655,0	11655,0		11655,0			
	Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства	158345,0		158345,0	158345,0		158345,0	-4160,5		-4160,5
2018 рік										
2801580	**Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників**	**955000,0**		**955000,0**	**912860,0**		**912860,0**	**-42140,0**		**-42140,0**
	Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	955000,0		955000,0	912860,0		912860,0	-42140,0		-42140,0

2801030	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів**	**266000,0**		**266000,0**	**265912,9**		**265912,9**	**-87,1**		**-87,1**
	Часткова компенсація відсоткової ставки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за залученими у національній валюті банківськими кредитами	266000,0		266000,0	265912,9		265912,9	-87,1		-87,1
2801180	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**		**5000,0**	**5000,0**		**2 850,0**	**2 850,0**		**-2150,0**	**-2150,0**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого фонду		5000,0	5000,0		2 850,0	2 850,0		-2150,0	-2150,0
2801230	**Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств**	**210000,0**		**210000,0**	**203263,5**		**203263,5**	**-6736,5**		**-6736,5**
	Часткова компенсація вартості насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва, закупленого у фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які здійснюють виробництво та/або його реалізацію	7600,0		7600,0	6425,2		6425,2	-1174,8		-1174,8
	Часткова компенсація витрат, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами	204,0		204,0	203,5		203,5	-0,5		-0,5
	Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	8600,0		8600,0	8575,5		8575,5	-24,5		-24,5
	Часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	110920,0		110920,0	108801,0		108801,0	-2119,0		-2119,0
	Здешевлення кредитів	10946,0		10946,0	8457,2		8457,2	-2488,8		-2488,8
	Бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) - новоствореним фермерським господарствам	28670,0		28670,0	28121,4		28121,4	-548,6		-548,6
	Бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) - іншим фермерським господарствам	43060,0		43060,0	42679,7		42679,7	-380,3		-380,3
2801350	**Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними**	**400000,0**		**400000,0**	**394334,5**		**394334,5**	**-5665,5**		**-5665,5**
	Часткова компенсація витрат з придбання садивного матеріалу плодово-ягідних культур, винограду та хмелю	268345,0		268345,0	260462,4		260462,4	-7882,6		-7882,6
	Часткова компенсація витрат з будівництва холодильників з регульованим газовим	123925,0		123925,0	133872,1		133872,1	-9947,1		-9947,1

	середовищем									
	Часткова компенсація витрат з придбання ліній товарної обробки плодів	2380,0		2380,0				-2380,0		-2380,0
	Часткова компенсація витрат з будівництва камер швидкого заморожування плодів і ягід	5350,0		5350,0				-5350,0		-5350,0
2801460	**Надання кредитів фермерським господарствам**		**43100,0**	**43100,0**		**42580,1**	**42580,1**		**-519,9**	**-519,9**
	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, проведення оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень, для закладення багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, зрошення та меліорації земель		43100,0	43100,0		42580,1	42580,1		-519,9	-519,9
2801490	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу**		**3818,4**	**3818,4**		**956,2**	**956,2**		**-2862,2**	**-2862,2**
	Надання позики лізингодавцю для закупівлі вітчизняної сільськогосподарської техніки і обладнання		3818,4	3818,4		956,2	956,2		-2862,2	-2862,2
2801540	**Державна підтримка галузі тваринництва**	**2401000,0**		**2401000,0**	**2389844,2**		**2389844,2**	**-11155,8**		**-11155,8**
	Часткова компенсація відсоткової ставки за банківськими кредитами, залученими для покриття витрат, пов'язаних із впровадженням діяльності у галузях: вівчарство, козівництво, бджільництво, звірівництво, кролівництво, шовківництво та аквакультура.	4000,0		4000,0	3747,7		3747,7	-252,3		-252,3
	Часткова компенсація вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції в частині витрат, профінансованих за рахунок банківських кредитів.	65000,0		65000,0	62926,1		62926,1	-2073,9		-2073,9
	Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності	515000,0		515000,0	511906,6		511906,6	-3093,4		-3093,4
	Спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби, який народився в господарствах фізичних осіб.	322000,0		322000,0	320081,4		320081,4	-1918,6		-1918,6
	Часткове відшкодування вартості закуплених для	215000,0		215000,0	214502,5		214502,5	-497,5		-497,5

	подальшого відтворення племінних тварин, а саме телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності, свинок та кнурців, вівцематок, баранів, ярок і сперми бугаїв та ембріонів великої рогатої худоби, які мають племінну (генетичну) цінність									
	Часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції.	1280000,0		1280000,0	1276679,9		1276679,9	-3320,1		-3320,1
					2019 рік					
2801460	**Надання кредитів фермерським господарствам**	**200000,0**	**44500,0**	**244500,0**	**190700,0**	**32347,5**	**223047,5**	**-9300,0**	**-12152,5**	**-21452,5**
	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, проведення оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень, для закладення багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, зрошення та меліорації земель	200000,0	44500,0	244500,0	190700,0	32347,5	223047,5	-9300,0	-12152,5	-21452,5
2801230	**Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств**	**465000,0**		**465000,0**	**416916,5**		**416916,5**	**-48083,5**		**-48083,5**
	Часткова компенсація вартості насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва, закупленого у фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які здійснюють виробництво та/або його реалізацію	50000,0		50000,0	50000,0		50000,0			
	Часткова компенсація витрат, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами	1000,0		1000,0	613,3		613,3	-386,7		-386,7
	Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	5000,0		5000,0	2809,2		2809,2	-2190,8		-2190,8
	Часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	195000,0		195000,0	194162,7		194162,7	-837,3		-837,3
	Здешевлення кредитів	87000,0		87000,0	87000,0		87000,0			
	Бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) - новоствореним фермерським господарствам	30000,0		30000,0	18179,7		18179,7	-11820,3		-11820,3

	Бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) для фермерських господарств (крім новостворених)	96782,1		96782,1	63933,7		63933,7	-32848,4		-32848,4
	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Державної казначейської служби, станом на 01 січня 2019 року	217,9		217,9	217,9		217,9			
2801540	**Державна підтримка тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)**	**2930000,0**		**2930000,0**	**2432984,3**		**2432984,3**	**-497015,7**		**-497015,7**
	Часткова компенсація відсоткової ставки за банківськими кредитами, залученими для покриття витрат, пов'язаних із провадженням діяльності у галузях: вівчарство, козівництво, бджільництво, звірівництво, кролівництво, шовківництво та аквакультура (рибництво)	12000,0		12000,0	9725,0		9725,0	-2275,0		-2275,0
	Часткова компенсація вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції в частині витрат, профінансованих без урахування податку на додану вартість за рахунок банківських кредитів	75000,0		75000,0	75000,0		75000,0			
	Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності	532000,0		532 000,0	531016,2		531016,2	-983,8		-983,8
	Спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби (за зобов'язаннями поточного бюджетного періоду)	784886,7		784886,7	614875,7		614875,7	-170011,0		-170011,0
	Спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби (на погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах ДСКУ станом на 01.01.2019, крім непідконтрольних територій Донецької і Луганської областей)	113,3		113,3	113,3		113,3			
	Часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення племінних тварин, а саме: телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напряму продуктивності, свинок та кнурців, вівцематок, баранів, ярок і сперми бугаїв та ембріонів великої рогатої худоби, які мають племінну (генетичну) цінність	150000,0		150000,0	149992,5		149992,5	-7,5		-7,5
	Часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів,	526000,0		526000,0	526000,0		526000,0			

	доїльних залів, підприємств з переробки сільськогосподарської продукції									
	Часткове відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам вартості будівництва та реконструкції підприємств із зберігання та переробки зерна	850000,0		850000,0	526261,6		526261,6	-323738,4		-323738,4
2801580	**Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників**	**681790,00**		**681790,00**	**640215,9**		**640215,9**	**-41574,1**		**-41574,1**
	Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	681790,0		681790,0	640215,9		640215,9	-41574,1		-41574,1
2801030	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів**	**451760,0**		**451760,0**	**449823,5**		**449823,5**	**-1936,5**		**-1936,5**
	Часткова компенсація відсоткової ставки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за залученими у національній валюті банківськими кредитами	451760,0		451760,0	449823,5		449823,5	-1936,5		-1936,5
2801180	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**		**5000,0**	**5000,0**		**2038,7**	**2038,7**		**-2961,3**	**-2961,3**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого фонду		5000,0	5000,0		2038,7	2038,7		-2961,3	-2961,3
2801350	**Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними**	**400000,00**		**400000,00**	**397878,9**		**397878,9**	**-2121,1**		**-2121,1**
	Часткова компенсація витрат з придбання садивного матеріалу плодово-ягідних культур, винограду та хмелю	280000,0		200000,0	277878,9		277878,9	-2121,1		-2121,1
	Часткова компенсація субєктам господарювання вартості будівництва холодильників з регульованим газовим середовищем та обєктів із заморожування плодово-ягідної продукції, придбання ліній товарної обробки плодів, механізмів для проведення технологічних операцій у хмелярстві та обладнання для висушування фруктів	120000,0		120000,0	120000,0		120000,0			
2020 рік										
1201200	**Надання кредитів фермерським господарствам**		**67000,0**	**67000,0**		**66745,2**	**66745,2**		**-254,8**	**-254,8**
	Надання поворотної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів,		67000,0	67000,0		66745,2	66745,2		-254,8	-254,8

	виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, проведення оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень, для закладення багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, зрошення та меліорації земель									
1201090	**Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі**		**5000,0**	**5000,0**					**-5000,0**	**-5000,0**
	Закупівля сортового та гібридного насіння для формування державного резервного насіннєвого фонду		5000,0	5000,0					-5000,0	-5000,0
1201150	**Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників**	**3980000,0**		**3980000,0**	**3968060,8**		**3968060,8**	**-11939,2**		**-11939,2**
	Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	1048512,8		1048512,8	1047697,4		1047697,4	-815,4		-815,4
	Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва	1457644,5		1457644,5	1456256, 5		1456256, 5	-1388,0		-1388,0
	Фінансова підтримка розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства	291955,0		291955,0	290037,8		290037,8	-1917,2		-1917,2
	Державна підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції	1046824,9		1046824,9	1040566,4		1040566,4	-6258,5		-6258,5
	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	132481,1		132481,1	130922,0		130922,0	-1559,1		-1559,1
	Погашення кредиторської заборгованості зареєстрованої в органах Казначейства станом на 01 серпня 2020 року та на 01 грудня 2020 року (крім непідпорядкованих Україні територій – тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополь)	2581,7		2581,7	2580,7		2580,7	-1,0		-1,0

Джерело інформації: https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=4937ed86-0e1d-4f0d-9aa3-0de1ad187e25&tag=InformatsiiaProVikonanniaPasportivBiudzhetnikhProgram; https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/finansova-politika/byudzhetnij-proces/zviti-pro-vikonannya-pasportiv-byudzhetnih-program;